

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

EURÓPAI PÜNKÖSD-VÁRÁS

Írta: FODOR JÓZSEF

Az apostolokat minden idők legnagyobb tanítómestere, az Istenember oktatta az örök élet igazságaira. Fenséges példabeszédekben az erkölcsei életét is megjelölte. S mégis elküldötte az apostoloknak a vigasztaló és erősítő Lelket. Az Úr Jézus ismerte az embert s tudta azt, hogy mennyire igazak annak a görög bölcsnek a szavai, aki így panaszkodott: Látom a jót és a szépet, lelkesedem is érte s mégis teszem a rosszat. Tudta a Mester azt is, hogy az „új ember“, a „nova creatura“ minden emberi jóakarát és törekvés mellett is csak állandó isteni támogatással valósulhat meg. A Szentlélek Ūristen az apostolok jóakarátával együttműködve valóban olyan embereket faragott belőlük, akik a lelkiükből felbuzogó új szellemmel egy korhadtt, ingoványba merült régi világot újjá formálták. Az első Pümkösdkor kezdte a Szentlélek Ūristen azt a működést, amellyel megújította a föld színét. Régi pogány világ helyett keresztény világ lép az élet színpadára.

Ma ismét megújulásra szorul az emberi élet és annak különösen európai berendezkedése. Ebben Európa-szerte egyetért mindenki. A kivétel tekintetében azonban egymással homlokgyenest szembenálló elgondolások vannak. Azok a próbálkozások, hogy a felfogásokat elválasztó szakadékok fölé a megértés hidját építsék — szemünk előtt peregték le ezen iparkodások izgalmas jelenetei — eredmény nélkül maradtak. Sőt ezekből a szakadékokból a gyűlöletnek olyan lángja csapott ki, amely mindent elpusztító tűzvészre kezd lenni a népek életében. Hiányzik — ilyenkor érezzük fájdalmasan — az az egységes szellem, amely a mindennapi élet ellentéteit ki tudná egyenlíteni. Ha csak azt a szót mondom ki, hogy Isten, tartalmilag mennyire másképp értik itt, vagy ott. Igazság alatt is mást értenek az egyik országban és mást a másikban. Pedig ameddig nem alakul egy egységes szellem, addig tartós és a népeket a fejlődés útján vezető béke nem is remélhető. Ha keressük, hogy hol tört meg az egységes szellem, akkor évszázadokat kell a történelemben visszalapoznunk. Az a művészet-irányzat, amelyet renaissance néven örökölt meg a történelem, olyan felfogást lop las. sánlnt az európai ember lelkébe, amely ellenkezik mindavval, amit keresztény világnézetnek nevezünk. S ezt a munkát a renaissance úgy végzi, mint amikor a víz alámossa a partot.

Az első és legfájdalmasabb beomlás akkor következett be, amikor az egységes keresztény egyház törést szenvedett. Az évtizedeken keresztül dúló harcok mennyit romboltak le abból a védőfalból, amit keresztény életnek nevezünk! Egyházzal beszéltek itt is ott is s mást értettek alatta. Ma már egységesen állapítják meg, hogy az egész kereszténységre szerencsétlenség volt ez a széttöredezés. Azokon a részen, amelyek ebben a harcban szükségszerűen mutatkoztak, szüremlett be az európai ember lelkébe a szellemi áramlatok egész légiója. Észimadás, a természettudományok, mint egyedüli megváltó felé való fordulás, az erkölcsi törvényektől teljesen független életberendezkedés úgy a gazdasági életben, mint a családi életben, az ennek nyomában járó társadalmi válságokat megoldani akaró szocializmus, kommunizmus, stb. mindmegannyi olyan jelenség, amely mutatja, hogy az európai élet tudott olyan alapot találni a keresztény középkor óta, amelyre felépíthette volna békés jövőjét. Természetes mindezen szellemi áramlatok kitermelték a maguk embertípusait is. Embertípusokat, amelyek azonban nem tudtak a válságokkal megbirkózni. Kétségtelen, ma a liberális gondolkodású a

nyárspolgári beállítottságú, az önző és csak önmagának élő ember helyett új emberre van szükség, aki a közösségért él, de nem válik csak egyik alkatrészévé ennek a közösségnek, hanem marad mindamellet egyéniség is. Új emberre van szükség, aki életét és véréát adja családjáért, népéért, de nem úgy, hogy ebben a törekvésében a többinek az életjogát akár elméletileg, akár gyakorlatilag tagadja. Az a kérdés, ki termeli ezt az új embert? Bámulatos próbálkozások előttünk állanak, de érezzük azt is, hogy megoldás csak akkor lesz, ha ez az új ember minden népben a lényegét illetőleg egyformán születik meg. Ezt pedig emberi erővel megvalósítani nem lehet. Ezért van szükség ma is könyörgő imára ahhoz a Szentlélekhez, aki ha megnyitjuk a lelkiünket Neki, — emberek és népek — alakítani és formálni fog úgy, hogy egységesen tudjunk törekedni, avagy harcolni a szebb és igazabb jövőért.

Akárcsak az első Pümkösdkor arámiai nyelven beszélt ugyan szent Péter, de a legkülönbözőbb nemzetekből összegyűlt emberek saját nyelvükön értették a szavakat, mert a szellem, amely szent Péterből kiáradt, olyan volt, hogy mindannyiok szívét megfogta s érezték, hogy azok a gondolatok, amelyek szent Péter szavai nyomán rajzottak a lelkiükbe, földi életük nyugodt elrendezésének biztos útját jelölik meg, úgy ma is az új szellem, amely igazságból és szeretetből kristályosodik ki, képes egyedül azt a varázsigt megtalálni, amelyre elsimulnak az európai népek lelkében most oly viharosan tobzó gyűlölet-hullámok. A Szentlélek nyomán kisarjadó új szellem tud erőt adni ahhoz, hogy

belássák azok a hatalmasok, akik ma a világ kincseinek nagy részét birtokolják, hogy békét megvalósítani csak úgy lehet, ha a Föld kincseiből azoknak is adunk, még pedig számuknak megfelelően, akik amikor az osztozkodás volt a természeti kincseket jelentő földek fölött, nem tudtak különféle okokból az őket megillető részért jelentkezni. Nem a szabadkőműves népszövetségi szellem, hanem az új keresztény gondolkodás fogja meggyőződéssé érlelni az európai népek életében, hogy nem az egymás elnyomása, szabad fejlődésének gátolása, hanem a nagy összefüggő közösségeken alapuló testvéri együttélés adja meg úgy az erősnek, mint a gyengének a kiegyensúlyozott életet.

Amint az első Pümkösd után egy olyan világtörténelmi folyamat indult meg, amely egy zsákuccába került világot, a pogány ókort megújította, újból tartalmat és egységes élt adva a népeknek, a keresztény középkorban, úgy ma is úgy kell megnyitni lelkünket a Szentléleknek, hogy új szellem költözzék a lelkünkbe, új embertípus szüessék meg a világon szerteszé a mely nemcsak kenetteljes ígéket mond és nem kompromisszumokra hajlamos csak azért, mert békében és jólétben akar élni, hanem szokat a szociális és nemzetközösségi feladatokat, amelyeket a mai élet ir elő, vállalja és azokkal szemben, akik ez ellen vannak — legyen az bárki — harccal is érvényesíti.

Az új keresztény embertípus, amelynek ki-formálásához — mondjuk meg őszintén — lökést adtak azok a hatalmas, nemzeteket felrázó áramlatok is, amelyek szociális és nemzeti eredményei kétségtelenek, — fog olyan lenni, aki úgy tud majd beszélni a szentlélek erejéből, hogy mindenütt szívesen hallgatják szavait és munkájával, amelyet az Isten lelke támaszt alá, közreműködik a világ megújításán. Ilyen Pümkösdöt várnak az európai népek.

Átalakult a Tatarescu-kormány

A miniszterek jórésze megtartotta a tárcát

Bucurestiből hivatalosan jelentik: Szombaton délben Tatarescu miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását. Az uralkodó ismét Tatarescut bizta meg az új kormány megalakításával.

Szombaton este az új kormány tagjai megjelentek a királyi palotában és őfelsége II. Carol király előtt letették az esküt. A kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök: TATARESCU GHEORGHE,

Bellügyminiszter: GHELMEGEANU MIHAIL,

Külföldügyi miniszter: GAFENCU GRIGORE,

Pénzügyminiszter: CONSTANTINESCU MITITA,

Nemzetgazdasági miniszter: CANCECOV MIRCEA,

Nemzetnevelésügyi miniszter: ANDREI PETRE,

Munkaügyi miniszter: RALEA MIHAIL,

Nemzetvédelmi miniszter: ILCUSU tábornok,

Légi és tengerészeti miniszter: Ideiglenes jelleggel ILCUSU tábornok,

Igazságügyminiszter: BENTOIU AURELIAN,

Vallás és művészeti miniszter: CIOBANU STEFAN tanár,

Földművelésügyi miniszter: IONESCU-SISESTI,

Propaganda miniszter: GIURESCU CONSTANTIN,

Hadfelszerelési miniszter: SLAVESCU VICTOR,

Közlekedésügyi miniszter: GIGURTU,

Egészségügyminiszter: HORTOLOMEI,

Kisebbségi miniszter: DRAGOMIR SILVIU,

Leltározási miniszter: POP TRAIAN,

Tárcánélküli miniszter: PORTOCALA RADU,

Államtitkárok: Külföld: Creteanu Al. meghatalmazott miniszter, nemzetvédelem: Niculescu tábornok, légügyi- és tengerészeti: Pais tengernagy és Achile Diculescu parancsnok, vallás és művészet: N. Sibiceanu, propaganda: V. Stoica, földművelésügyi: Serban Mihail, egészségügyi: Topa, bellügy: Grigorescu Horia, és Vantu Gh., nemzetnevelésügyi: Tanu, munka: Grigorevici.

Német csapatok pénteken hajnalban véres harcok közben átlépték Belgium, Hollandia és Luxemburg határát

Május tizedikének hajnala óta a háború furiái megkezdtek véres pusztításukat Belgiumban, Hollandiában és Luxemburgban is. Német katonák — Hitler babonás pénteki napján — azzal az indoklással, hogy meg kell védeniök ennek a három országnak a nyugati szövetségek által fenyegetett semlegességét, átlépték a határt és négyszázötven kilométeres fronton megkezdtek ezen államok területének megszállását. Mindenütt ellenállásra találtak és a franciák és angolok által segített belga, holland és luxemburgi csapatok harcban állanak a német hadsereg egységeivel. Az egész kulturvilágnak még harcban nem álló népei a megdöbbentés részvétél kísérik a kis semleges államok harcát. A mostani háború befejezése után feltároló titkos levéltárak lebentik majd fel a fátyolt a tényekről s lesznek hivatottak igazolni azt a német állítást, hogy úgy Belgium, mint Hollandia beleegyezésükkel valóban előkészítették a nyugati szövetségeseknek azt a tervét, hogy az ő területükön keresztül támadják meg a harmadik birodalmat és Németország elhatározása gyors megvalósításával csak megelőzte őket. Egyelőre azzal a szomorú ténnyel állunk szemben, újra három semleges ország került a háború véres karmai közé és népeiknek szenvedniök kell, mert a nagyok marakodnak. A nyugati harcokban megindult nagyarányú háború megkezdésével az a feszültség, mely a Földközi-tengeren és Délkelet-Európában nyugtalanította a kedélyeket, enyhült.

Az eseményekről időbeli sorrendben következő jelentéseink számolnak be:

A NÉMET KORMÁNY EMLÉKIRATA

Berlinből jelenti a DNB: A német kormány a következő tartalmú memorandumot terjesztette a belga és holland kormányokhoz:

A birodalom kormánya már hosszabb ideje olyan értesülések birtokában van, melyek felfedik az angol és francia hadvezetés céljait. Ennek a háborús politikának főcélja a háború kitörésére más államok területére és így ezeknek népeit segédcsapatokként felhasználni Anglia és Franciaország szoldjában. Az utolsó ilyen kísérlet volt Norvégia segítségével elfoglalni Skandináviát és ezzel Németországgal szemben új frontot alakítani. Németország közbelépése az utolsó pillanatban akadályozta meg ennek a tervnek a keresztülvitelét. Amikor a skandináviai terv nem sikerült, Anglia és Franciaország nyomában más irányban keresték a háború kiterjesztésének lehetőségét. Az angol csapatoknak Norvégiából való visszavonulása után, a mely a menekülés jellegével bírt, az angol miniszterelnök kijelentette, hogy a helyzet megváltozása folytán Anglia abban a helyzetben van, hogy hadiflottájának nagy részét a Földközi-tengerre irányítsa és a francia és angol egységek már utban is voltak Alexandria felé. A Földközi-tenger került az angol háborús propaganda középpontjába. Ennek egyrészt az volt a célja, hogy saját népeik figyelmét eltereljék a skandináviai vereségről, másrészt pedig azt a hitet keltse, hogy a jövőben a Balkán lesz a Németország elleni háború színtere. A valóságban azonban ezek a híresztelések egészen más célt szolgáltak. Ennek semmi más célja nem volt, mint Németországot félrevezetni a valódi terv mibenléte felől.

A valóságban Németország már régen ismerté Angliának és Franciaországnak azt a célját, melyet nagy gondal készítettek elő, hogy a Belgiumon és Hollandián át a Ruhr vidék felé törjenek elő.

Németország tiszteletben tartotta Belgium és Hollandia semlegességét, természetesen azzal a feltétellel, hogy ezek az országok a Németország és Anglia, meg Franciaország közötti háborúban megőrzik legteljesebb semlegességüket. Belgium és Hollandia nem teljesítették ezt a feltételt. Megkísérelték, hogy megtartsák a semlegesség látszatát, a valóságban azonban teljesen egyoldalú módon előnyben részesítették ellenségeinket és támogatták célkitű-

zéseiket. A bemutatott és csatolt okmányok és a belügyminisztérium jelentései alapján, mely még március 29-én kelt és a német hadvezetésnek május negyedikéi jelentése alapján a birodalmi kormány megállapítja a következőket:

A SEMLEGESSÉG MEGSÉRTÉSE

1. A háború kitörése óta a belga és holland lapok Németországgal szemben használt ellenséges tónusokkal teltettek az angol és francia lapokon is. A sajtónak ez a magatartása minden német tiltakozás ellenére sem változott meg. A két ország vezető államférfiai ezen túlmenően a legutóbbi hónapokban kijelentették, hogy Belgium és Hollandia sorsa szorosan hozzákapcsolódik Anglia és Franciaország sorsához. A politikai és gazdasági életnek más jelenségei csak alátámasztották ezt a tendenciát.

2. Hollandia és Belgium ezzel megsértették a semlegességből folyó elemi kötelezettségeiket is, segítséget nyújtottak az angol titkos szolgálat azon kísérletezéseinek, hogy Németországban forradalmat szítsanak. A belga és holland területen működő angol titkos szolgálatnak nem volt más célja, mint hogy a vezért és kancellárt, valamint kormányát minden eszközzel eltávolítsák, helyébe egy, a nyugati szövetségeseknek kellemes kormányt ültessenek, a harmadik birodalom egységét megbontsák és így kis és tehetetlen szövetséges államokra szaggassák szét.

3. A belga és holland kormányok részéről életbeléptetett rendszabályok katonai téren még világosabban beszélnek.

Ezek a legélesebb ellentétben vannak a semlegességgel annak ellenére, hogy úgy a belga, mint a holland kormány kijelentették, hogy

Anglia és Franciaország együttműködése Hollandiával és Belgiummal

8. A német kormány kezében lévő okiratok bizonyítják, hogy Anglia és Franciaország előkészületei Németország megtámadására Belgiumon és Hollandián keresztül nagyon előrehaladt stádiumban vannak. A határ mentén el távolították azokat az akadályokat is, melyek hivatottak lettek volna a nyugati haderő benyomulását megnehezíteni. Angol és francia tisztok érkeztek Belgiumba és Hollandiába.

Mind ezek a tények és egyéb hírek nyilvánvalóvá tették, hogy francia és angol támadás fenyegeti Németországot Belgiumon és Hollandián keresztül. A támadás iránya a Ruhr vidék lett volna. Annak ellenére, hogy ezekre a körülményekre felhívtuk a belga külügyminiszter figyelmét, a helyzet nem változott. Ellenkezőleg legutóbb a belga hadügyminiszter a parlamentben olyan kijelentéseket tett, melyektől nyilvánvaló, hogy a belga, francia és angol vezérkarok között elhatározták a Németország elleni támadást. Hogy ennek ellenére a holland és belga kormányok mindig semlegességüket hangoztatták, azt a célt szolgálta, hogy a német hadvezetést félrevezessék. Mindezek alapján a német kormánynak semmi kétsége nem lehetett, hogy Hollandia és Belgium nem csak türi az angol és francia készülődéseket, hanem a vezérkarok közötti

Megkezdődtek a csatározások

Ugy Belgium, mint Hollandia és Luxemburg visszautasították a német kormánynak azt a követelést, hogy helyezték magukat a német hadsereg védelme alá. Válaszul a német jegyzékre

Belgium nyomban elrendelte az általános mozgósítást.

Hollandia már két nap óta mozgósított állapotban volt. Luxemburnak nincsen hadserege, tehát nem is mozgósíthatott. Ugyanekkor úgy a belga, mint a holland kormány felhívással fordult az angol és francia kormányhoz, amelyben segítségüket kérték és mindkét hatalom elrendel-

minden eszközzel megakadályozták területüknek bármely fél ellen való felhasználását.

4. Belgium csupán keleti határát erősítette meg Németország felé ugyanakkor, mikor Franciaország felé semmiféle erődítményt nem épített. A német kormány ismételt közbenjárásai ra mindig az volt a válasz, hogy véget vet ezeknek a dolgoknak, a valóságban azonban semmi sem történt és az ígéretek nem valósultak meg. Ellenkezőleg, a német határon folytatták az erődítési munkálatokat. Míg így a keleti határokat elzárták, a nyugati határok nyitvamaradtak ellenségeink számára.

5. A holland partvidék az angol légi haderők számára szüntén nyitott kapu. A német kormány állandóan figyelmeztette Hollandiát semlegességének az angol repülők által történő megsértésére. Az angol repülők csaknem naponta holland terület fölött elszállva jelentek meg Németország fölött. Százhuszonhét esetben jelentette a német kormány angol repülőknek Hollandia fölött való elszállását. Hogy a holland kormány semmit sem tett ennek megszüntetése érdekében, bizonyítja, hogy az angol légi haderő rendszeresen és a holland kormány tudtával használta a holland légi utakat.

6. Hollandia és Belgium valódi érzelmeit a legvilágosabban mutatta az összes haderőknek kizárólag a német határ felé való összpontosítása. Míg 1939. szeptember havában a belga és holland haderőt csaknem egyenlően osztották szét a határok mentén, valamivel később egyidejűleg a holland és belga vezérkaroknak az angol és francia vezérkarokkal való együttműködésével, a nyugati határokról elvonták a haderőt és azt a keleti határon összpontosították.

7. Ez abban az időben történt, amikor a németek semmiféle csapatösszevonást nem eszközöltek a belga, vagy holland határon és Franciaország és Anglia hatalmas erőket vontak össze a belga és holland határon. Amikor így a semlegességet a nyugati hatalmak seregei veszélyeztették, mégis elvonták haderejüket a nyugati határról és azt a keleti határon Németország ellen vonták össze. Csak ekkor válaszolt Németország hasonló rendszabályokkal. Ezek az intézkedések Belgium és Hollandia részéről a francia és angol vezérkarok tudtával történtek úgy, hogy a belga és holland haderő csupán előőrse volt a francia és angol seregeknek.

megegyezések a Németország elleni támadás célját szolgálják.

Ilyen körülmények között a német kormány nem nézheti összetett kezekkel az ellene való készülődéseket az Anglia és Franciaország által reá kényszerített élet-halálharcban. Ezért volt kénytelen csapatainak parancsot adni, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel védjék meg ezen államok semlegességét. A német haderő nem jelenik meg ellenségként. A felelősség Angliát és Franciaországot terheli. Németország sem a jelenben, sem a jövőben nem akarja ezzel érinteni Belgium vagy Hollandia területi felségjogait sem Európában, sem ezen kívül. Hollandiának és Belgiumnak az utolsó pillanatban is módjában áll népeik érdekeit megvédeni, ha semmiféle ellenállást nem fejtenek ki a német haderővel szemben. Ezért kéri az érdekelt kormányokat, hogy nyomban adják ki a szükséges utasításokat. Amennyiben a hollandi és belga csapatok mégis ellenállást fejtenek ki, úgy a német haderő minden eszközzel le fogja küzdeni ezt az ellenállást. Ebben az esetben a holland és belga kormány egyedül viselik a felelősséget a következményekért és a vért, amely elkerülhetetlenül folyni fog.

Hasonló memorandumot intézett a német kormány Luxemburghoz is.

te a három kis ország megsegítését.

A németek számítottak arra, hogy az emlékiratban foglalt követeléseket visszautasították, mert néhány órával a diplomáciai lépések után már meg is kezdték a hadműveleteket.

A német csapatok négy helyen lépték át a belga-német és holland-német határt

és megindultak a csatározások. A német parancsnokok, miként Lengyelországban és Norvégiában, úgy most is a hajnali szürkületet választották a hadműveletek időpontjának és a gyalogság, valamint a motorizált osztagok akciójával

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

egyidejűleg a légi hadsereg is megkezdte tevékenységét. A holland hadvezetőség az eredeti védekező terv szerint hatalmas területeket vizuel árasztott el, hogy megnehezítse a német hadsereg felvonulását, a belgák pedig a fővédelmi vonal mögé húzódtak, ahol eredményesebben védekezhetnek. Luxemburgba francia katonaság vonult be, mely itt közvetlen érintkezésbe került a német csapatokkal. A Franciaországban állomásozó angol haderő osztagai azonnal elindultak a belga határ felé, amelyet még pénteken délelőtt átléptek és behatoltak Belgiumba. Ugyancsak erős angol osztagok vannak utban Hollandia felé is.

CSAK KISEBB ÜTKÖZETEK VOLTAK.

Pontos képet még nem lehet alkotni az első nap küzdelmeinek eredményéről, mert úgy a hivatalos harctéri jelentések, mint a hírszolgálati irodák közleményei egymásnak ellentmondóak. A belga főhadiszállás jelenté, hogy

sikerült a németek előnyomulását megállítani,

a német jelentés viszont azt közli, hogy a német egységek több helységet megszállottak,

közöttük Malmeyt is. A holland vezérkar jelenté, hogy a németek a határ átlépése után az egyik ponton 16 kilométernyire nyomultak előre, máshol sehol sem sikerült megvetniök a lábukat. A Maas folyó összes hidjait felrobbantották. A holland hadműveletek folynak, az ország egy részének vízzel való elárasztása megtörtént. A víz állandóan emelkedik. Más jelentések szerint

a németek elérték Hollandiában Arnheim városánál a Lissel folyót.

Itt a holland katonaság kemény harcban áll a németekkel. Nagyobb ütközeteket még sehol sem jelentettek pénteken.

JELENTÉSEK A LÉGI TEVEKENYSÉGRŐL

Ellentétben a szárazföldi eredménytelen osztorozásokkal, annál erősebb és pusztítóbb volt a légi tevékenység. A németek rendkívül erős légi egységekkel operálnak. A Havas-ügynökség értesülése szerint a hajnali órákban mintegy

száz német harci gépet jelent meg Brüsszel felett,

amelyek bombákat dobtak le. A lövedékek súlyos károkat okoztak. A légvédelmi ütegek nyomban működésbe léptek. A német gyalogság felvonulását különben mindenütt repülőgépek készítik elő, amelyek megtámadják az utánpótlási vonalakat és elpusztítják a vasuti síneket és átjárókat. Hollandiába jelentős francia és angol légi egységek érkeztek és a lakosság mindenütt lelkesedéssel fogadta a szövetségesek leszálló pilótáit. A Havas távirati iroda pénteken délután a következő jelentést adta ki:

A német légi haderő nagyobb arányú támadást intézett Észak- és Kelet-Franciaország ellen. Számos várost megtámadtak, de sehol sem értek el eredményt. A támadó gépek közül a légelhárító ütegek, valamint a szövetséges repülőgépek egy csoportot lelőttek.

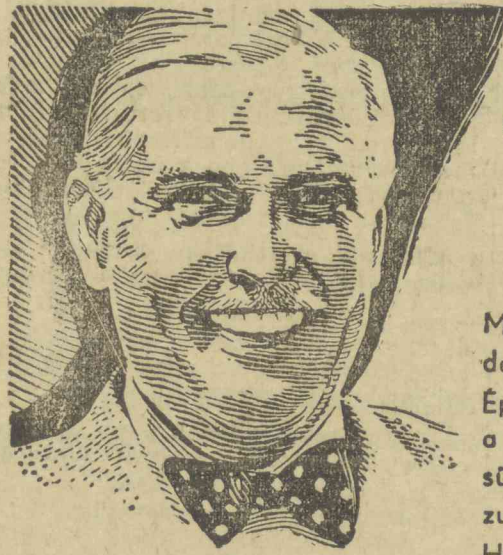
A németek megtámadták az összes belga légi kikötőket is és bombáztak holland és belga városokat.

Antwerpen több ízben érte légítámadás.

Brüsszelt a belga főparancsnokság nyit városnak deklarálta, ennek dacára a németek a belga fővárosra bombázóport zudítottak.

A szövetségesek jelentése szerint pénteken hetven német gépet lőttek le, a németek viszont azt híresztelik, hogy száz ellenséges gépet pusztítottak el.

A pénteki nap eseményei közé kell még vennünk, hogy Lipót belga király elutazott a frontra, hogy átvegye a harcoló csapatok főparancsnokságát. Ugyancsak a nyugati hadszíntéren harcoló német csapatokhoz utazott Hitler kancellár is. Vilma holland királynő kiáltványt intézett a néphez, amelyben bejelenti, hogy Németország minden előzetes figyelmeztetés nélkül váratlanul és hirtelen megtámadta Hollandiát. Ez annak ellenére történt, hogy Németország több ízben megígérte a holland semlegeség tiszteletben tartását — mondja a királynő szövege. Meg kell még említenünk, hogy az Egyesült Államokban Roosevelt elnök Hull és Welles miniszterekkel hosszasan tanácskozott az európai helyzetről, továbbá Mussolininek egy újságíró előtt optimista nyilatkozatát, amely szerint Németország megnyeri a háborút.

A nagy tubus különösen kiadós

Olyan a fogsora, mint egy harmincévesé!

Magas korban is erős fogakkal rendelkezni — fél egészséget jelent!

Éppen ezért végtelenül fontos, hogy a fogkövet minél előbb megszüntessük, mert ez okozza a fogak meglazulását és kihullását!

Használjon állandóan Kalodont fogkrémet! Ez az egyedüli, sulfurizin-oleat-ot tartalmazó fogkrém, mely a fogkövet fokozatosan eltünteti és megakadályozza újraképződését. Fogai csak akkor maradnak épek és erősek, ha azok fogkomentesek.

KALODONT fogkö ellen

Anglia megszállta Izland szigetét

Londonból jelentik: Az angol csapatok partraszálltak Izlandban, hogy biztosítsák a szigetet a német megszállás ellen. Az angol kormány határozott szavatosságot nyújtott az izlandi kormánynak arra, hogy az ország védelmének német betörés elleni biztosítására partraszállt csapatokat nyomban az ellenségeskedések befejeztével visszavonják.

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenté: Illetékes magyar körök kijelentik, hogy a belgrádi Politika című lap azon híre, mely szerint Németország csapatainak átkeléséhez Magyarország hozzájárulását kérte,

minden alapot nélkülöző, merő kitalálás, amelynek eredetét rosszakaratu szándékban kell keresni.

Német politikai körökben nagy szenzációt keltett az Associated Press híradása, amely szerint a Magyar Távirati Iroda jelentette volna, hogy Németország csapatai részére átvonulást kért magyar területen. Mértékadó magyar körök szerint itt csak egy idézetről és nem pedig egy magyar eredetű hírről van szó. Hangsúlyozzák azt is, hogy a hírt egy hivatalos jellegű szovjet újság, a Pravda tette közzé.

Teljes erővel indul meg a légi háború

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

A Franciaországban állomásozó angol légi haderő főparancsnoksága az alanti jelentést adta ki: Pénteken a nyugati fronton az angol légi haderő állandó tevékenységet fejtett ki. A felderítő hatalmas területet repültek be és az ellenséges csapatokat bombavetőink megtámadták.

Mindenütt, ahol az ellenséges bombavető tevékenykedtek, harcra került a sor az angol légi-rajokkal és ezek során számos ellenséges gép megsemmisült. Több angol és francia repülőteret bombáztak a németek, az, anyagi kár azonban kicsi és emberáldozat sem volt.

Ejtőernyős német csapatok leszállása

Amszterdamból jelentik: A holland rádió közölte, hogy német repülőgépekről számos katonaszállt földre Dél-Hollandiában. Ugy hiszik, hogy a németek ilyen módon igyekeznek megakadályozni holland megerősítő csapatok szállítását.

A Reuter-ügynökség mértékadó helyről szerzett értesülése alapján közli, hogy azok a német állítások, amelyek arról szólnak, hogy pénteken öt belga repülőteret elfoglaltak, minden alapot nélkülöznek, mert egyetlen repülőteret sem foglaltak el.

Az ejtőernyős csapatokat körülvették és azok legnagyobb részét megsemmisítették.

Este 6 óráig legalább 10 ellenséges gépet lőtt le a belga légvédelem. A belga lakosság mindenütt mérhetetlen örömmel fogadja a bevonuló szövetséges csapatokat.

FRANCIA KÖZSÉGEK BOMBÁZÁSA

Valenciennes francia város környékén egy német repülőgép 20 bombát dobott le és ezekből 17 felrobbant. Emberáldozat nincs. Saint Armand közelében lelőttek egy német re-

pülőgépet, amelynek személyzete közül egy meghalt, kettő megsebesült és a negyediket elfogták.

HUSZ ANGOL REPÜLŐGÉP TÜNT EL

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium közli, hogy az angol légierő pénteken legalább 50 német repülőgépet pusztított el és még többet tett harcképtelenné, részben légi harcok során, részben pedig a földön. A támadások közben mintegy 20 angol repülőgép eltűnt.

CÁFOLJAK FREIBURG BOMBÁZÁSÁT

Londonból jelentik: A légügyi minisztérium hivatalosan cáfolja Freiburg városnak a szövetségesek által történt bombázását.

ALÁARNÁZTAK A NÉMETEK A BELGA ÉS HOLLAND TENGERPARTOT

Berlinből jelentik: A belga és holland kikötők előtt aknákat helyeztek el a németek, hogy meggátolják az ellenséges tengeri hadműveleteket.

ALHIR A GIBRALTAR ELZÁRÁSÁRÓL

Gibraltárból jelentik: Angol tengerészeti hatóságok cáfolatot adtak ki, amelyben hangsú-

lyozzák, hogy azok a hírek, mintha a Gibraltár szorosban a hajózást teljesen elzárták volna, minden komoly alapot nélkülöznek.

ANGOL EGYENRUHÁBAN VOLTAK A NÉMET EJTŐERNYŐSÖK.

Brüsszelből jelentik: A belga és holland rádióállomások időről-időre figyelmeztetik hallgatóikat, hogy legyenek elővigyázatosak, mert német ejtőernyős katonák belga, holland, angol vagy francia egyenruhát viselnek és ne üljenek fel semmiféle olyan híradásoknak, amelyek arról szólnak, hogy tárgyalások indultak meg Németországgal. A hágai légikikötőben leszállt német ejtőernyősök angol egyenruhát viseltek.

BORZALMAS SZERENCSETLENSÉG EGY REPÜLŐGÉP FELZUHANÁSÁNÁL

Párisból jelentik: Borzalmas szerencsétlenséget okozott pénteken délelben a francia területen kényszerleszállást végrehajtott német bombavető repülőgép felrobbanása. A német légi-

rajok Haselburek közelében, néhány kilométernyire a belga határtól, hajnali negyed 6 órakor francia repülőgépekkel harcra bocsátkoztak, amelyek az egyik német gépet lelőtték. A német gép motorja már égett, amikor a két német pilóta ejtőernyővel kiugrott és a földre ért. A légi harcot nagyszámú közönség nézte végig, a mely tanuja volt annak is, hogy a francia katonák elfogták a német pilótákat. Ezek már elfogatásuk előtt kiáltozni kezdtek, hogy

mindenki meneküljön, mert a repülőgép bombarakományai pillanatokon belül felrobban,

de már nem volt idő a menekülésre és a katasztrófa be is következett. A robbanásnak borzalmas hatása volt.

A lezuhant repülőgép körül összegyűlt polgári és katonai személyek közül 40 szörnyet halt,

150 pedig súlyosan megsebesült.

Hivatalos jelentések a harcokról

Elfoglalták a németek Malmedyt

A Német Távirati Iroda jelenti: A német csapatok elfoglalták Malmedyt, a belga erővonalat.

NÉGYSZÁZ REPÜLŐGÉPET VESZTETTEK A SZÖVETSÉGESEK

Berlinből jelentik: A német főhadiszállás május 11-én az alábbi közleményt adta ki:

Miután átlépték a holland, belga és luxemburgi határt, a német csapatok nyugaton megtörték az ellenség ellenállását és tervszerűen vonulnak előre, annak ellenére, hogy

a belgák és hollandok visszavonulásuk előtt megrongálták a hidakat és aknákat helyeztek el.

Ejtőernyős, valamint repülőgépen szállított egységek különböző helységeken szálltak le és folyamatban vannak műveleteik, amelyek elvégzésére parancsot kaptak. A légi egységek különböző hullámokban támogatják a szárazföldi hadsereg előrenyomulását és támadják az erődtornyokat, az ellenség állásait, valamint az utánpótlási vonalakat. Bombák megrongálták a vasutvonalakat, szétromboltak több hidat és számos katonai támaszpontot tönkretettek. Feladásukkal hasznos szolgálatot tettek. A német légi egységek május 10-én több támadást hajtottak végre a Franciaországban lévő támaszpontok ellen. Ugyancsak repülőgéptámadásokat intéztek a belga és holland repülőterek ellen is.

Összesen 72 repülőgép ellen hajtottak végre támadást és 3-400 ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Ezeket kivül megrongálták a repülőterek berendezéseit, valamint a hangárokat is. A metzi, nanoy-i, reimsi, romilly-i, dijoni és lyoni francia repülőtereket súlyosan megrongálták. A légi harcok során 23 ellenséges repülőgépet lőttek le, míg a német gépek közül tizenegyet lőttek le és tizenöt nem tért vissza kiindulási pontjára. Mint már a német jelentés beszámolt,

az ellenség tegnap bombatámadást intézett Freiburg ellen.

Berlinben nem vették át Belgium és Hollandia jegyzékét

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy a belga és holland kormányok pénteken megkísérelték tiltakozó jegyzéket átnyújtani a külügyminisztériumban. A szolgálatban lévő tisztviselő, miután meggyőződött a jegyzék szokatlan és naiy tartalmáról, visszautasította annak átvételét és felszólította a két követet, hogy a szokásos módon kérjék ki útlevelüket.

A német kormány az egész világ előtt leplezte a két ország politikáját,

amellyel katonai erejükkel együtt Angliának és Franciaországnak rendelkezésére bocsátották magukat, a legnagyobb arcátlanság és ostobaság részükről megkísérelni a kétségbevonhatatlan tények visszautasítását. Így például a közvélemény előtt azt akarják beigazolni, hogy a német hadsereg válasza egy kétségbevonhatatlan offenzíva megakadályozására, német inváziót jelent.

A két ország külügyminisztereinek szájából elhangzott kijelentések rendkívül komikusak,

miután ők a legpontosabban tudták a Németor-

Az ellenséges repülőgépek ezenkívül az éjszaka folyamán támadást intéztek a Ruhr-vidék 3 helysége ellen, ahová robbanó bombákat dobtak le. A szilánkok két polgári személyt megöltek, többet megsebesítettek. Az anyagi kár igen csekély. A léghátrító útegek 3 ellenséges gépet lőttek. Calais és Dunquerque között a német repülőgépek elsüllyesztettek egy 2000 és egy 5000 tonnás ellenséges hajót, egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy ellenséges buvárnaszádót, egy német torpedóromboló vízont egy angol torpedórombolót semmisített meg. Norvégiában a helyzet változatlan, a narviki kikötő előtt egy angol csatahajót és egy cirkálót több bombatalálat ért.

ATLÉPTÉK A NÉMETEK AZ ISSELT.

Amszterdamból jelentik: A holland vezérkar jelentése szerint a francia és angol csapatok érintkezésbe léptek a holland csapatokkal. A német előnyomulást sikerült megállítani. Az ellenség azonban ennek ellenére Aarnhemnél átlépte az Issel folyót.

MEGCAFOLJAK VILMA KIRÁLYNŐ ELLENI ÖSSZEESKÜVÉS HIRÉT.

A Reuter-iroda jelentése szerint a németek megkísérelték

Hága elvágását és Vilma királynő elfogását.

Tizenhét bombavető repülőgép, amely egyenkint 20 jól felfegyverzett német katonát hozott magával, néhány kilométernyire leszállt a királyi palotától és a német katonák nyomban elindultak a palota felé. Az időközben elrendelt riadó következtében a holland katonaság harcra bocsátkozott a németekkel és ezeket

vagy megölték, vagy elfogták.

Valószínű, hogy a németek megkísérelték a holland kormány elfogását is.

A Reuter ügynökség közli, hogy jólétesült körökben semmit sem tudnak olyan állítólagos összeesküvésről, amelynek Vilma királynő elrablása lett volna a célja. A hír amerikai forrásból származik.

szág ellen megindítandó offenzíva minden részletét és erre a célra területeiket is felajánlották. Most, amikor a német birodalom elleni fondorlatok, amelyeket Belgium és Hollandia előkészítettek, kiderültek, még mindig Belgium és Hollandia semlegességének megsértése miatt síránkoznak és az erkölcsi frázisokba takart angol és francia jól ismert közlemények napvilágra kerültek, a világ közvéleménye napirendre tért fellettük, mert tudomásul veszi a német megdöntöhetetlen bíznvitékokat.

LIPÓT KIRÁLY KIÁLTIVÁNYA.

Brüsszelből jelentik: A belga rádió közölte Lipót királynak a belga néphez intézett felhívását. A felhívás a következőképpen hangzik:

— Belgák! Egy negyedszázad alatt a lojális és semleges Belgiumot megtámadta a Német Birodalom és ezáltal megszegte legünnepélyesebb kötelezettségeit. Mi az utolsó percig teljesítettük szigorú semlegességünkben eredő kötelezettségeinket. A vitéz belga hadseregnek és bátor katonáinknak testvéri üdvözlémet küldöm. Ők harcot vívnak minden talpalatnyi földért, hogy megállítsák az ellenség előrenyomulását. Hála az egész nemzet erőfeszítésének,

CORSO mozi

Naponta nagy sikerrel fut

Margit: 3

Három férfi harcol egy nő ellen és a győztes a gyenge nő marad, mert tud harcolni szerelméért és ha az egyik férfivel szemben gyengéd és szende, úgy a másiknak a vamp szerepét játssza, a harmadikat pedig házias szokásaival nyeri meg. — Theo Lingen rendezésében a főszerepeket Gusti Haber, Hans Holt, Theo Lingen, Hermann Thimig és Richard Romanovsky játsszák.

A Paramount-híradó szenzációs premierje:

Harcok Narvik körül

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné

országunk ereje ma sokkal nagyobb, mint 1914-ben volt. Franciaország és Anglia megígérték, hogy mellettünk állnak és az első csapatok már útban vannak, hogy hadseregünk segítségére legyenek. A harc nehéz lesz, de senki sem kételkedhetik az eredményben. Ugyanazzal a hittel állok ma a belga hadsereg előtt, mint édesapám 1914-ben. Belgium Isten segítségével győzni fog.

A BELGA SZENÁTUS ÜLESE.

Brüsszelből jelentik: A belga szenátus tegnap ülést tartott. Gillon elnök megnyitó beszédében emlékeztette a szenátorokat arra, hogy Németország nem egészen három év előtt ünneplésen garantálta Belgium függetlenségét és kilenc hónappal ezelőtt megújította ezt a kötelezettségét.

Igérte, éppen úgy megszegte, mint 1914-ben.

Dicsőítette a király és a hadsereg bátorságát, amelyet a német támadással szemben tanúsítottak. Ezután a nemzetvédelmi miniszter számolt be a katonai helyzetről, majd Pierlot miniszterelnök kijelentette, hogy Franciaország az első felhívásra nyomban felajánlotta a segítséget. Ma az egész országnak egységesnek kell lennie. A miniszterelnök hódolattal emlékezett meg Albert királyról, akinek jelenlegi uralkodó fia is kényszerülve volt arra, hogy a kardot kivonja hüvelyéből.

Az egész nemzet nevében kérem az eget, hogy védelmezze meg Belgiumot és jogait — fejezte be beszédét Pierlot.

AZ ANGOL KIRÁLY AZ ÚJ SZÖVETSÉGESEKHEZ.

Londonból jelentik: VI. György király Lipót királyhoz, Vilma királynőhöz és a luxemburgi nagyhercegnőhöz táviratot intézett, amelyben rokonszenvével biztositja az uralkodókat az igazságtalan támadások miatt, amelyeknek a három ország áldozatává vált.

SVÉDORSZAG VETTE ÁT BERLINBEN A HOLLAND ÉRDEKEK VEDELMEÉT

Stockholmból jelentik: A holland kormány felkérte a svéd kormányt, hogy vegye át a holland érdekek képviselését Németországban és Dániában. A svéd kormány a kérelemnek eleget tett.

Reynaud rádióbeszéde

Párisból jelentik: Pénteken este Reynaud miniszterelnök rádióbeszédet intézett a francia néphez, amelyben a következőket mondotta:

— A német hadsereg ismét három szabad államot támadott meg. Ezek az országok a szövetséges hadseregek védelmét kérték és ma katonáink, a szabadság harcokat átlépték a határt. Ezt a harcot, de különösen Flandriát, népiünk jól ismeri. Előttiünk áll évszázados ellenségünk.

Az egész világon minden szabad férfi és szabad nő felénk tekint

és visszafojtott aggodalommal néz a kifejlődőben levő drámai események elé. Ezek óta Hitler békeszeretünket használja ki arra, hogy előkészítse háborúját. Megkísérelta szomszédait meggyőzni arról, hogy csak tö-

Rik és gyöngességüktől függ a jóviszonyt fenntartani Németországgal. Még a háború kitörése után is gyöngéknél hitt bennünket. Azt hitte, hogy a kommunisták árulása következtében belső zavarok keletkeznek Franciaországban.

Megkísérelte elválasztani országunkat Angliától, de sikertelenül.

Ma ledobta álarcát. Hitler hadseregével és repülőgépeivel mutat Franciaország felé, amelyről kijelentette, hogy a legutóbbi kétszáz év alatt harminc ízben üzent háborút Németországnak. Ez régi számadása, amelyről annyit beszélt a „Mein Kampf“ című könyvében, de Franciaország nyugodt és erős, mint mindig, amikor a francia nép olyan körülmények közé kerül, hogy harcolnia és életét kockáztatnia kell. Egy gondolat hat át mindenkit, hogy mindenki készüljön fel és teljesítse kötelességét.

A kardot kirántották és győzni fogunk

ÚJ MINISZTEREK A FRANCIA KORMÁNYBAN

Párisból jelentik: Marin és Iarnegaray tárcanélküli minisztereként beléptek a Reynaud

Churchill még nem költözött be a Downing Streetre

Londonból jelentik: A Havas iroda jelenti: Szombaton reggel Churchill Winston nem helyezte át székhelyét a tengerparti hivatalból a Downing Street-re. Az új miniszterelnök megtette az előkészületeket az átköltözésre. A Downing Street-en nyugalom uralkodik, az eddigi szokásoktól eltérőleg, mert ilyen alkalmakkor meglehetősen élénk szokott uralkodni. Szombaton egyébként több politikai személyiség jelent meg az új miniszterelnöknél. Délben Churchill fogadta Chamberlaint és Halifaxot, akikkel tanácskozást folytatott. Ugy hiszik, hogy a hivatalos munkáspárt és liberális párt tagjain kívül részt vállal a kormányban Lloyd George és Arnest Revén is, aki a szindikalista mozgalom legjellegzetesebb egyénisége.

CHAMBERLAIN BESZÉDE

LEMONDÁSA UTÁN

Londonból jelentik: A miniszterelnökség tegnap az alant hivatalos jelentést adta ki: Chamberlain Neville lemondott miniszterelnöki és kincstári állásáról és Churchill Winston elfogadta a király meghívását, hogy átvegye elődjének hatáskörét. Az új miniszterelnök azt kívánja, hogy a kormány valamennyi tagja megmaradjon minisztériumainak élén és hogy a legteljesebb szabadságban, de felelősségteljesen oldják meg a felmerült kérdéseket mindaddig, amíg megtörténnek a szükséges intézkedések az új kormány megalakítására.

Chamberlain miniszterelnök lemondása után rádióbeszédet mondott. Beszédének bevezető részében beszámolt a Belgium, Hollandia és Luxemburg ellen intézett német támadásról, majd azt fejtegette, hogy Németország talán azért választotta ki ezt a pillanatot, mert arra számított, hogy az angol nép politikai válságba került. A németek az angol nép belső széthúzására számítottak és igen

helytelenül ítélték meg az angol nemzetet.

Ezután bejelentette lemondását és közölte, hogy Churchill felkérte a nemzeti összefogás kormányába való belépésre. Churchill Winston — folytatta Chamberlain — minden bizonnyal sikerrel fogja megoldani a vállalt feladatot. A miniszterelnök határozottan kifejtette előttem, hogy meggyőződése szerint

az angol kormány eleget fog tenni mindazoknak a feltételeknek, melyek az előállott helyzetben szükségessé váltak.

Ebben a válságos időben szükség van olyan kormány megalakítására, amelyben a liberális és munkáspárti ellenzék tagjai is részt vesznek, hogy ilyen módon egységes front létesüljön. Csütörtökön megvizsgáltam azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak a nemzeti egység kormányának megalakítására és tegnap megérttem, hogy

ezt az egységes kormányt csak más miniszterelnök alakíthatja meg.

Ebből folyó kötelességem következtében bejelentettem lemondásomat az uralkodónak, aki megbízta barátomat és kartársamat, Churchill Winstont, a nemzeti egység alapján álló új kormány megalakításával. Többi kartársaim rendelkezésre bocsáthatják tárcájukat Churchillnek, vagy pedig tovább működhetnek az új kormány megalakításáig. Churchill kifejezte abbeli óha-

kormányba. Mindketten résztvesznek a háborús kormány munkájában. Négy kivétellel valamennyi államtitkárságot megszüntették.

MINDEN FÉRFI elragadtalomba nézi AZ Ő HAJÁT!

Azt is eláruljuk, hogy miért: mert „Nur Blond“ hajtápláló shampontól mossa.

Az az 5 speciális szer, ami a „Nur Blond“ hajtápláló shampontól sikerének megalapozója, a legszintetlenebb hajnak is ragyogó, aranyos viaszfényt kölcsönöz. Próbálja ki még ma a „Nur Blond“ shampont, amely nem tartalmaz sem festőanyagokat, sem ártalmas szintetizáló szereket és Ön is elbájoló lesz.

ját, hogy a hadi kormányzatban résztvegyek és én azt válaszoltam, hogy

minden tölem telhető erőmből segítségére leszek.

Három évi miniszterelnökségem alatt mindaddig, amíg a leghalványabb reményt láttam arra, hogy becsületes béke tartható fenn, igyekeztem is ar-

Olaszország rokonszenvenvel szemléli Németország tevékenységét

Rómából jelentik: A Messagero a németek hollandiai és belgiami benyomulásával kapcsolatban azt írja, hogy

Németország megelőzte Belgium és Hollandia elfoglalását a szövetségesek által és megvédte hadviselői jogát.

Aki tisztán lát, tudomásul veheti, hogy

minden eszközt és minden lehetőséget igénybe kell venni a teljes győzelem gyors elérése céljából.

A Popolo di Roma kijelenti, hogy Olaszország készen áll minden eshetőségre és rokonszenves szolidaritással figyeli a baráti Németország tevékenységét.

AZ AMERIKAI NAGYKÖVET CIANO GRÓFNÁL

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium közli, hogy Philips Amerika római nagykövete saját kezdeményezéséből megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel. Hull külügyminiszter nem volt hajlandó nyilatkozni a megbeszélések tárgyáról. Colonna herceg, Olaszország washingtoni nagykövete látogatást tett a külügyminisztériumban, ahol megbeszélést folytatott Moffait főtisztviselővel, az európai osztály főnökével. A megbeszélés eredményéről semmit sem tudnak.

NÉMET KEZEN VANNAK AZ ELFOGLALT HOLLAND LÉGIKIKÖTŐK.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Megbízható helyről nyert értesülés szerint azok a repülőterek, amelyeket a német légi egységek bombáztak és amelyeket német csapatok szálltak meg, továbbra is német kézen vannak.

NEM KEZDETT TOTÁLIS HÁBORÚT NÉMETORSZÁG.

Berlinből jelentik: A német távirati iroda jelentése szerint Németországról azt állítják, hogy totális háborút kezdett, mert nyitott városokat bombáztak.

Német illetékes helyen ezt a hírt erősen cáfolják és a szövetséges propaganda művének minősítik,

amely éppen úgy, mint a világháború idején azt hangoztatja, hogy a németek barbár módon harcolnak. Ezzel szemben Hitler kancellár parancsot adott a légi haderők egységeinek, hogy

kizárólag katonai célpontok ellen foganatosítsanak támadásokat.

A német repülőgépek azonban megtorló intézkedéseket tesznek az ellen, hogy a háborút totális háborúvá változtassák át.

ra. Amikor elvesztetem utolsó reményemet és láttam, hogy a háború nem kerülhető el, igyekeztem ugyanazzal az eréllyel dolgozni.

Elérkezett a megpróbáltatások órája,

amely bennünket is éppen úgy érint, mint az ártatlan Belgiumot. Hollandiát és mindnyájunknak az új kormány köré kell csoportosulnunk.

A munkáspárt végrehajtó bizottsága Bornemouthban megbeszélést tartott, majd pedig hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a munkáspárt elhatározta, hogy mint teljes jogú fél résztvesz a felelősségben abban a kormányban, amelynek olyan miniszterelnöke lesz, aki az ország teljes bizalmát élvezzi. A határozat után Attlee és Greenwood nyomban Londonba utaztak, ahol felkeresték a miniszterelnökséget.

ELSZÁLLITJÁK PÁRISBÓL AZ ASSZONYOKAT ÉS GYERMEKEKET

Párisból jelentik: A légi harc erősödésének lehetőségére való tekintettel, a hatóságok a lakossághoz felhívást intéztek, hogy állandóan vigyék magukkal a gázálarcaikat és a legelső légiriadó jelzésére, azonnal menjenek a legközelebbi óvóhelyre. Ezenkívül péntek estétől kezdődően gyorsabb menetben folytatták Párisból és más nagyobb városokból az asszonyok és gyermekek elszállítását.

SZÖVETSÉGES CSAPATOK MEGSZÁLLTAK KÉT HOLLAND SZIGETET

Londonból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti: Szövetséges csapatok szálltak le a hollandiai Aruba és Curacao szigeteken, hogy

megakadályozzák a német részről megnyilvánuló esetleges szabotázsát.

Rómából jelentik: Az olasz lapok közlik az egyik amerikai távirati irodának azt a híradását, amely szerint mintegy 150 francia tengerész partraszállt Aruba, hollandiai szigeten és elfoglalta volna az ottani petróleumfinomító üzemet, amely a világ legnagyobb hasonló üzeme.

Washingtoni jelentés szerint

hasonló akció következik be az amerikai csapatok részéről is Holland-Indiában.

Tokióból jelentik: Rendkívüli miniszteri tanácsulésen a japán kormány elhatározta, hogy az érdekelt államokhoz jegyzéket intéz az új európai helyzetre vonatkozóan s annak a Távolkeletre származható esetleges kihatásaival kapcsolatban. Különösen Holland-India az, amely a japán kormányt érdekli és

bármely változást ennek a területnek a status-quo-jában súlyos eseménynek minősít. hetik Japánban

Vilmos császár Doornban marad

Amszterdamból jelentik: Vilmos excsászár, a kiszivárgott hírek szerint nem szándékszik elhagyni doorni kastélyát.

Letartóztatták a belga jobboldali pártok vezérét

Brüsszelből jelentik: Van Decleecet, a flamand nemzeti párt elnökét, Degrellet, a rexista párt vezetőjét, valamint Gramens és Collenaere flamand nemzeti párti képviselőket letartóztatták. (Részor.)

Dragomir Silviu miniszter elnöklelte alatt megalakult a Front tartományi tanácsa

Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi miniszter mint a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának temes-tartományi vezetője tegnap reggel Popoviciu Titu nemzetgazdasági alminiszter és Popa Gheorghe dr. kabinetfőnök kíséretében Temesvárra érkezett. Dél-élelt tizenegy órakor a minisztert és kíséretét a helytartósági palota előtt Morariu kapitánnyal az élén a nemzeti gárda díszszázada fogadta. A tisztelgés után a miniszter felment a helytartóság nagytermébe, hogy résztvegyen az Arcvonal tartományi tanácsának alakuló ülésén. Az ülésen résztvett a miniszter és kíséretén kívül Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár, Popoviciu Virgil ezredes-prefektus, Baran Coriolan dr. főpolgármester, Tieran Emil dr. alpolgármester, a tartomány valamennyi szenátora és számos előkelőség.

Tiucra Patrichie dr. főesperes nagy papi segédlettel istentiszteletet tartott és imát mondott, majd a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal temes megyei tanácsa, amelynek alakulása két hét előtt ment végbe, letette az esküt.

Dragomir Silviu miniszter, Temes tartomány fronttanácsának elnöke néhány szóval megnyitotta azután az alakuló ülést és átadta a szót Iancu Alexandru dr. főtitkárnak, aki beszédében hangsúlyozta, hogy

Nemzeti Ujjászületés Arcvonal az ország erőinek megújítása.

Üdvözölte a minisztert, mint a tartomány fronttanácsának elnökét és biztosította a titkárok odaadó működéséről. Hasonló értelemben beszélt Bornuz Stefan mérnök fronttitkár is. Ispraynic szenátor a tartomány szenátorai nevében beszélt az Arcvonalra váró munka jelentőségéről és sürgette a román elemnek a közélet minden terén való érvényesülését.

Brediceanu Calus képviselő kifejtette, hogy a Temes tartomány megyei hosszú idő óta kiváló férfiakat adott a románságnak, akik mindig ébren tartották a nemzeti érzést és munkásságukkal hozzájárultak, hogy valóra válhatott az erdélyi és bánátsági románság régi vágya, a Kárpátokon túli román testvérekkel való egyesülés.

Coste Iuliu dr. képviselő, a Front temes megyei tanácsának elnöke rámutatott arra, hogy a Front nagy erkölcsi értékek birtokában kezd meg működését és magában egyesíti az összes nemzeti erőket.

Jung Hans német képviselő biztosította a minisztert, hogy

romániai némettség maradéktalanul csatlakozik a Fronthoz,

résztvesz annak munkájában, amelynek eredményességét reméli Ugyanezt hangoztatta németül is és élte a királyt és a Front vezetőit.

Madancovici Nicolae ezredes, a nemzeti gárda tartományi parancsnoka hangoztatta, hogy a gárda és a hadsereg együttműködik a Fronttal, megvédi a határokat, amelyek örökösök.

Popoviciu Titu rámutatott arra, hogy a nemzeti megújulás munkájában mindenkinek részt kell vennie. Szükség van az építő munkára, melyet az ország konszolidációja megkíván. Ezt

munkát igazi testvériesülési szellemben kell végezni.

Dragomir Silviu miniszter megköszönte a felszólalásokat és kijelentette, hogy a kifejezésre jutott érzelmeket a maga érzelmeivel együtt a trón

és a Front legfőbb vezetősége elé juttatja. A felszólalások mély szolidaritásról tettek tanúságot. Nehéz időkben mérlegelni kell a kimondott szavakat és a felszólalók ezt mind megtették. Temes tartomány románsága mindenkor hű maradt nemzeti érzéséhez és hagyományaihoz, amelyeket sem a török, sem a magyar uralom alatt nem hagyott el. Ez a tartomány mindenkor nagy apostolokat adott a románságnak, akik a templomokban, az iskolákban és a nyilvánosságban hirdették a román törekvéseket. Hangsúlyozta az ifjúság nevelésének fontosságát, mert az ifjúság lesz az, amely egykor majd átveszi a vezetést.

Az ifjúság jelenti a jövőt és azért az ifjúságnak joga van beleszólni a jövő alakulásába.

Megköszönte a némettség képviselőjének felszólalását. A románságnak elégtételül szolgál, hogy hozzájárult a romániai németek nemzeti öntudatának felkeltéséhez. A román nemzet megadta a német kisebbségnek a szabadságot és a kulturális fejlődés lehetőségét. Biztos benne, hogy a némettség mindig a románok mellett lesz és a Frontban kész kéz a kézben együtt dolgozni. A miniszter azután arról beszélt, hogy

Románia a mostani háborúban megőrzi semlegességét

és megtartani igyekszik mindazt, ami sajátja. Végül kérte a tartományi tanács tagjait, hogy öt munkájában támogassák és a közös munkát egyetértésben folytassák.

Az alakuló ülés hódoló táviratot küldött Carol

Holland-India jelenlegi helyzetéről tanácskoznak az Amerikai államok

Tokióból jelentik: Arita külügyminiszter szombat magához kérte Pabst tokiói holland követet és tolmácsolta előtte a japán kormány reményét, hogy a holland kormány továbbra is fenntartja Holland-India kérdésében eddigi magatartását. Arita azután közölte a japán kormány álláspontját a hadviselő államokkal. Az Egyesült Államok és Olaszország képviselőit ér-

tesítette, hogy Japán magatartását jegyzékben közli majd a hadviselő államok kormányaival.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök legközelebb Washingtonba hívja az összes amerikai államok képviselőit, hogy megvitassa velük, miképpen lehetne biztosítani a holland gyarmatbirtokok status quo-ját.

Ujabb norvég csapatok adták meg magukat

Stockholmból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a norvég csapatok a Gaudalen völgyében megadták magukat. Az erősen felfegyverzett és motorizált német csapatok véres harcot folytattak a garbergi hídnál a norvégokkal. Ezeket mondotta Sivie Baug norvég mérnök a Dagens Nyheten munkatársának.

Spanyolország semleges marad

A Reuter-ügynökség jelenti: Mértékadó francia körökben kijelentették, hogy Spanyolország részéről biztosítékokat kaptak arra nézve, hogy semleges marad.

Rendőrtisztek áthelyezése

A temesvári rendőrkvesztura tisztviselői karában a következő változások történtek a szolgálat érdekében: Danciu Traian komiszárus, aki eddig a közigazgatási osztályon teljesített szolgálatot, a rendőrség forgalmi osztályának lett a főnöke. Ezen előzőeként és népszerű rendőrtiszt új állásában is teljes odaadással teljesíti majd a reábizott munkát. Rode Alexandru, a forgalmi rendőrség eddigi főnökét, aki szintén köztisztviselőben álló tagja a rendőrség tisztikarának, Slatinára helyezték át. A gyárvárosi kerületi rendőrség főnöke, Suciú Cornel komiszárus, a rendőrség kötelékéből kilépett és helyére Glajaru Ion komiszárus kerül, aki már állott ezen városrész rendőrségének az élén és ugyancsak értékes, kötelességtudó tagja a rendőrségnek. Gyárvárosi működése alatt is a közönség tisztelőjét és megelégedését váltotta ki.

Négy év óta állandóan szenvedek gyomoríjdalmaink miatt...

Marin Dumitrescu Cătușu Ciurari Lucieni, jud. Dâmbovită, igen jellemző levelezését alantiaikban közöljük:

1940. január 26. Tisztelt gyógyszerész ur! Négy év óta szenvedek rettentő gyomoríjdalmakon, görcsöim miatt, mindenféle orvoságokkal próbálkoztam, de hiába. Az újságokból értesülék a „GASTRO-D. orvosságról, melyet gyomor- és bélőajok ellen használnak. Kérem sziveskedjenek részemre egy üveget postán utánvéttel elküldeni...

1940. február 16. Elhasználtam az egy üveg GASTRO-D. orvosságot és sokkal jobban érzem ma már magam. Köszönöm gyógyszerész urnak, hogy a „Gastro-D.“ által egészségesebbnek érzem magam és kérek még egy üveget elküldeni.

Fenti sorokhoz csak annyi hozzáfűznivalónk van, hogy a Gastro-D. kúra ajánlatos az összes gyomor és bélbántalmak, székrekedések, valamint epe-, vese-, máj- és mindennemű ideges emésztési zavarok ellen.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 150 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

király öfelségének, akit ragaszkodásáról és szeretéről biztosít. Üdvözlő táviratot küldtek Tatarescu miniszterelnöknek, Vaida-Voevod Alexandru királyi tanácsosnak, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal országos elnökének és Moldovan Victor dr. országos vezértitkárnak.

Ezzel a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal temes-tartományi tanácsának alakuló ülése véget ért. Az ülés résztvevői délben félkettőkor a volt Lloyd-palotában levő tőzsdeteremben közös ebéden vettek részt. Délután a tartományi tanács értekezletet tartott, amelyen belső szervezési ügyekről tanácskoztak

LEGUJABB

Elfoglalták a németek Lüttich legerősebb erődjét

Brüsszelből jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Belgium katonai helyzetében szombat reggel óta nem állott be változás. A belga hadsereg tartja a „romboló vonal“-at, amely az első erődítményvezet előtt van. A harcok a belga határ mentén, az Albert esaternától Luxemburgig folynak.

Berlinből jelentik: A véderő parancsnokság közlése szerint Emaelt, Lüttich legerősebb erődjét elfoglaltuk. A parancsnokot és mintegy ezer katonát foglyul ejtettünk.

Az új angol kormány tagjai

A Reuter iroda közli az új kormány tagjainak névsorát. Eszerint Churchill miniszterelnök a nemzetvédelmi tárcát vállalta. Chamberlain a titkos tanács elnöke lett.

Külügyminiszter: Lord Halifax,

Főpecsétőr Attlee őrnagy.

Tárcanélküli miniszter: Greenwood,

Az admirális első lordja: Alexander

Hadügyi államtitkár: Eden,

Légügyi államtitkár: Sinclair.

Az utóbbi három nem tagja a hadikormányának.

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idegenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

A szövetségesek négyezer repülőgépet rendeltek Amerikában

A Havas ügynökség jelentí: Hivatalos amerikai körökben kijelentették, hogy a francia és angol kormányok a legutóbbi napokban újabb kétezer hadirepülőgépet rendeltek, amelyek az amerikai hadseregben használt legmodernebb bombavető és vadászgépek mintájára készülnek. Április hónapban összesen négyezer repülőgépet rendeltek. (Rador.)

KÖHÖGÉS ELLEN

FAMEL

SZÖRPOT MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

Mátyás király tanítása

Irta: Gyárfás Elemér

Nem véletlen, hogy Mátyás király születésének ötszázadik évfordulója Erdélyszerte mély rezonanciát váltott ki a lelkekből.

Nem véletlen, ha a múltból valósággal kiemelkedik egy történelmi nagyság s erős megvilágításban lép az utókor szemébe. A reflektorfényt a jelenkor problémái sugározzák rá a múlt nagy alakjára, akinek élete, példája, tanítása azért érdekel minket, mert ebben saját nagy kérdéseinkre találunk feleletet.

Mit mond nekünk, erdélyi magyaroknak, ma, a második világháború idején, Mátyás király kimagasló alakja s történelmi pályafutása?

Az erdélyi köznemes Hunyadi-család utolsó sarja azért került 18 éves korában a királyi trónra, mert származása, nevelése, családi tradíciói alapján két nagy feladat vállalását és megoldását remélték tőle.

Különböző uralkodóházakból származó elődei idegen befolyása alatt állottak. Hunyadi Mátyásban olyan királyt akartak az élen látni, aki saját országának és nemzetének érdekét szolgálja. Ez az országos érdek pedig a pusztulással fenyegető török veszedelem kivédése volt.

Ha Mátyás király háromévtizedes ország-lásának küzdelmeit, erőfeszítéseit, külső és belső harcainak külön-külön mérsékeli valaki s főként, ha figyelmen kívül hagyja, hogy a nagy uralkodó életét férfikora derekán törte ketté a halál, azt mondhatná, hogy szétforgácsolta mellette celokra hatalmas energiáját s az ország erejét. Így látták ezt kortársai, sőt hűségesei emberei közül is sokan, akik éppen ezért sorozatosan szembefordultak vele.

Ha azonban magasabb szempontból, nagy összefüggésben nézzük ezt a háromévtizedes idegfeszítést, hajsolt küzdelmet, akkor minden lépés mögött, mindenütt feltűnik az irányító alap gondolat, mely a nagy uralkodót vezette, folytonos cselekvésre ösztönözte s új meg új utak keresésére sarkalta.

Féltévedez távlatából ma már ezt világosan látjuk s megállapíthatjuk azt is, hogy amit kortársai e nagy feladat háttérbeszorításának, vagy éppen cserbehagyásának tekintettek, csak módszer, eszköz, taktikai lépés volt, mellyel Mátyás király nagy célját megközelíteni s az útjában álló akadályokat elhárítani igyekezett.

S éppen ezek a módszerek azok, melyek ma is kiváltják csodulatunkat. Mátyás király nagy életcélja: az Európát előzőlénél fenyegető török hatalom fékmentarítása, ma már nem aktuális. De elevenünkbe vágó aktualitással ragyog előttünk Mátyás államférfiúi taktikája, melyből éppen a mai nehéz időkben, rendkívül értékes tanulságokat vonhatunk le a magunk számára.

Mátyás a királyválasztást megelőző és követő pártküzdelmekből jól tudta, hogy azért került trónra, mert nemzeti király választásával az ország öncélúságát akarták biztosítani és előtérbe helyezni. Vállalta is ezt a szerepet fenntartás nélkül. Tisztán állott azonban előtte, hogy célja megvalósításánál a nagy nemzetközi összefüggéseket kell folyton szem előtt tartania és sikert csak úgy remélhet, ha saját célját össze tudja kapcsolni, vagy legalább összhangba hozhatja a szomszédos országok — a cseh és lengyel király — s az akkori nagyhatalmak — a német császár és a pápa — törekvéseivel; tisztán látta, hogy hozzá sem foghat célja munkálásához, míg szomszédai támogatását, vagy legalább semlegességét nem biztosította. Ezért kellett valósággal felelőrnie magát e viszonyok rendezésében, felhasználnia e célra az akkori diplomácia összes eszközeit s végül is az „ultima ratio regum“, a fegyver szereztte meg számára a nyugalmat és biztonságot északon és nyugaton.

E nehéz diplomáciai munka s az ennek meg-hiúsulásakor ismételt megindított háborúk sorozata világosan mutatja azonban azt is, hogy a

nemzetközi összefüggések figyelembevétele esz-köz volt csupán, mellőzhetetlen előfeltétel, melynek fontosságát Mátyás világosan látta, de nem merült el benne s nem hagyta magát ezáltal elteríteni alapirányától és főtörekvésétől.

Innen a nagy rugalmasság Mátyás külpo-litikai elhatározásaiban. Podjebrád György cseh királlyal, Kázmér lengyel királlyal, Frigyes császárrel egyaránt barátságot, szövetséget igyek-szik kötni, kora szokásainak megfelelően házasa-gi ajánlatokkal is kísérletezik; mihielyt látnia kell, hogy baráti jobbát az irigység visszalöki, fegyverrel fordul sorra ellenük s ebben nem fe-szelyezi apósa, a cseh király sem; háborúinak célja azonban csak a nyugalom megteremtése; tud mérsékletet tanusítani a hódításban és ba-ráti jobbát nyújtja a legyőzötteknek. Akkor ezt uralkodórsai nem értették meg, mert tiszta-látásukat elhomályosította a féltékenység; mi ma világosan látjuk, hogy csupán a hátat akarta fedezni a török veszedelemmel szemben s nem vol-tak külön céljai sem a csehek, sem a lengyelek, sem a németek ellen, sőt a császári koronát is — melynek fénye megcsillant előtte — csak azért óhajtottá vőna elérni, hogy így az egész kereszténység támogatását megszerezhesse.

Természetes, hogy Mátyás király magyar kortársai — főpapok és főurak, azok is, kik őt a trónra segítették s azok is, kiket utólag nyert meg kimagasló egyénisége — még sokkal ke-vésőbb tudták megérteni Mátyás államférfiúi eleslással megválasztott eszközeit, mint a szomszédos uralkodók. Az akkori diplomácia igazán titkos volt s a közlekedési eszközök fo-gyatékosága is megnehezítette az események okairól való tájékozódást. A magyar főurak csak a tényt látták, hogy Mátyás — két kisebb hadjarattól eltekintve — nyugaton és északon van mindig elfoglalva, ott tárgyal, alkuszik, küzd és harcol s e harcokban meg-megújuló ál-dozatokat kér az országtól. Mindebben az ő el-gondolásuk elejtését látták s így elkerülhetel-len volt a belső konfliktusok sorozata, melyekbe belekeveredtek leg-hűségesebb, tisztaszándékú emberei: nagybátyja, Szilágyi Mihály és Váradi Péter primás is.

E rövidlátó, kicsinyes belső intrikák sike-res leküzdésében volt igazán mesteri a Mátyás király taktikája, melyből értékes okulást me-ríthetnek minden idők vezető emberei.

Nem látni meg minden kis félrelépést, meg-tántorodást, szembeállást s nem zavartatni ma-gát általa, míg ez csak ellenkezésben, duzzogás-ban, félrehúzásban jelentkezik, de komolyan nem veszélyeztet nagy célokat.

Nem kötni le magát kegyencekhez, nem be-folyásoltatni magát általuk, nem gyűjteni meg-saját baját kegyencek iránti ellenszerevek s ellen-érzések vállalásával, hanem elejteni közelállókát is, ha bajt, terhet, ódiomot jelentenek.

Kedvezésekkel, jó szóval s főként megho-csátással és nagylelkűséggel megnyerni, vissza-hódítani tévelygőket s elpártoltakat, ellenben irgalmatlanul lesújtani elriasztással néhány el-lenfélre, akikkel szemben nem használt a nagylelkűség.

Ezek voltak Mátyás király taktikai eszkö-zei, melyekkel minden alkalommal urrá tudott lenni a megnemértésből s kicsinyes szűklátókö-rűségből fakadt belső konfliktusokon.

Külső és belső politikájában egyaránt, két további értékes jellemvonást figyelhetünk meg: Ha egyszer akcióra határozta el magát, abba teljes energiával befeküdt s kockázattól vissza nem riadva, minden erőt egyesített a si-ker érdekében.

Ugyanakkor azonban nagy politikai böl-csességgel ügyelt arra, hogy az erőnek ez a megfeszítése ne fajuljon rövidlátó makacssággá. Kéző időben fel tudta ismerni, ha útjába leküzd-

hetetlen akadályok hárultak s akkor — bár-mennyire vonzotta a cél — tudott megállni; esetleg erőgyűjtés végett időlegesen félerállni és értett ahhoz is, hogy a szembenálló akadályt megkerülje.

Ezért nem érték súlyos kudarcok s ezért volt pályája — ezernyi akadály s múltó nehé-zség dacára — a sikerek sorozata.

Még egy nagy erényét kell kiemelniünk. Mátyás nagy alkotásaival megcáfolta azt az elvet, hogy inter arma silent musae; úgyszólván foly-tonos hadakozásban töltött országlása alatt tu-dott egyidejűleg csodálatos kulturális virágzást is megindítani, ugyanúgy, mint másfél századdal később Bethlen Gábor erdélyi fejedelem. Ennek nyitja mindkettőjüknél ugyanaz: alapjában ma-gas műveltségű kultúremlékek voltak, kiket csak országuk végzetesen nehéz sorsa hajtott a szüntelen hadakozásba, melyben azonban nem öncélt láttak, hanem csak eszközt az igazi nagy érték: a kultúra fejlődéséhez szükséges előfel-tételek megteremtéséhez.

S ha már párhuzamot akarunk vonni Mátyás király és Erdély többi nagy fiai között, ak-kor meg kell állapítanunk azt is, hogy a Mátyás király történelmi nagyságát megteremtő jellemvonások: a nagy nemzetközi összefüggések szem-meltartása, de ezek mellett saját külön céljainak soha fel nem adása; a rugalmasság a nemzet-közi állásfoglalásokban, a kicsinyes belső intri-kák mesteri leküzdése; a kitűzött célokért tel-jes energiával való sikraszállás s a feltornyo-suló akadályok elől való okos kitérés; mind típi-kus erdélyi tulajdonságok, úgy, hogy ha Mátyás király nem is született volna e földön, e jellem-vonásai a messze századok kódéből is tündök-lően igazolnák erdélyi származását.

Joggal tartjuk tehát őt a magunkénak és joggal vagyunk reá büszkék.

Hozzántartozásán semmit sem változtat az a meddő vita, hogy magyar, vagy román származású volt-e. Talán előkerülnek valaha do-kumentumok, melyek eldöntik ezt a kérdést, mely fölött kár vitáznunk, hanem örülnünk kell zavartalanul annak, hogy Erdély ajándékozta a történelemnek ezt a nagy alakot, aki előtt mé-lyen meghódol a késő utókor, akit Erdély két nemzete is magáénak vall és érez s így kima-gasló egyénisége összekötő kapocs lehetne Er-dély nepei között.

Hogy kié valójában Mátyás király, azt nem leszarmazási táblázatok döntenek el, ha még oly hitelesek és részletesek kerülnének is elő. Mátyás király azoké, akik megértik nagy egyénisé-gét, tanulnak példájából s igyekeznek magukban kifejleszteni azokat a jellemvonásokat, melyek őt kortársai fölé emelték s amelyek alakját a mi szemünk előtt is megvilágítóan körülsugározzák.

GYÓGYSZENTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, május 12-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Str. 10. Mai 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Dacilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu ucca-ban levő Sarga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Str. Vacarescu 33 szám alatt levő Braun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisdán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szol-gálatot tartanak.

Hétfőn, május 13-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógy-szertár.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógy-szertár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisdán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szol-gálatot tartanak.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELOFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolevan lei, negyedévre 270 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közintézményeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15

A Lélek ünnepe

Soha a világ úgy rá nem szorult mindenre, ami szépség és jószág, mert soha az ég úgy be nem borult, mint most. Tenger a szomorúság. Az ember elfeledte és csak halála óráján eszmél föl, hogy van lelke.

Tizenkét apostol... halászkok műveltsége... s mégis, míg eljő a világnak vége, tanításuk él és el nem vész, el nem vetheti azt se sziv, sem ész, mit a Lélek sugalmazott nekik. Miért nem tudunk úgy szólni mi, mint Pünkösd első ünnepén az a tizenkét férfi, kiknek szavát zsidó, görög és más nemzet megérti? Mert lelkünk égzugásra nem figyel: élj, élj, de nemcsak testeiddel, de a Lélek igéivel.

Jőjj el, Lélek szent ünnepe, taníts minket szeretetre, kinek gyűlölet fegyvere: kulcsolódjék össze keze imára s tanulja meg mind, mire az Isten szava int: hogy fegyver által hull el majd, kit gonosz szive öldökölni és gyűlölködni hajt.

Jőjj el, Lélek szent ünnepe, taníts minket szeretetre. És értsük meg: minden hiába, mert nem terül áldás világra, míg csak magunkban és barátban, fegyverben, tankban, légihajóban bizik az ember és nem egyedül a Jóban. A Hindenburgok, Zeppelinek ronggyá égnek, mert minden fölött hatalma van és lesz az Égnek.

Jőjj el, égi zugás, töltsd be szívünket, ne hadd vaknak szemünket, süketnek fülünket. Add, hogy öldöklő fegyverek és gépfegyverek helyett, fedezzük fel, találjuk meg végre a Lelket, ó, a Lelket!

Cserny Rózsi

— KEDDEN REGGEL MEGJELENNEK AZ ARDEALI MAGYAR LAPOK. Pünkösd szép ünnepe, amely a kereszténységnek egyik legmagasztosabb ünnepe, hívő áhitattal ünnepli meg a keresztény és keresztényen világ. Eddig minden esztendőben a magyar sajtó is pihenőnek tekintette pünkösd másodnapját és az utána következő napon a lapok nem jelentek meg. Most azonban izgalmas időket élünk, amikor kétszeresen fontos a sajtó hivatása és a közönség egyetlen napig sem maradhat hírszolgálat nélkül. Az olvasónak ez a türelmetlen kíváncsisága és szenzáció szomjúsága készítette arra az erdélyi magyar lapokat, hogy ezúttal kivételesen eltekintsenek a régi tradícióktól és hétfőn, pünkösd másodnapján dolgozzanak. Ez kizáróan csak azért történik, hogy a közönség ne maradjon hírszolgálat nélkül és frissen értesülhessen a világeseményekről. Ezért lapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája is dolgozik hétfőn, aminek következtében lapunk ugyanúgy, mint rendes hétköznapi napokon, kedden reggel a rendes időben jelenik meg.

(—) **Öfelsége köszönete a temesvári háztulajdonosoknak.** A temesvári háztulajdonosok egyesülete legutóbb tartott közgyűléséről hódoló táviratot intézett Carol király Öfelségéhez és arra tegnap a kabinetirodától Cioban Pompil dr. elnök címére a következő sürgöny érkezett: Öfelsége a háztulajdonosok egyesületének és önnök köszöni a közgyűlés alkalmából kifejezésre juttatott hódolatát.

— **A NUF új formaruhái.** Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Ujjászületés Frontja főtitkárságának közlése szerint a hivatalos lapban megjelent a front egyenruhájának módosításáról szóló rendelet. Ennek értelmében a jövőben a front formaruháját sötétkék (tengerész-kék) színű szövetből készítik, a kabát kétsoros lesz és általában az öltöny hasonlítani fog a rendes civil ruhához. A rendelet egyébként úgy intézkedik, hogy az eddigi formaruhák mindaddig viselhetők, míg tulajdonosuk új öltönyt készített, a melyet természetesen már a most megjelent rendelet szerint kell előállítani.

— **IDÉN IS MEGRENDEZIK A SIGHISOARAI PETŐFI-ÜNNEPET.** A világháború pusztító viharában sem nemült el a kegyelet és a szívekben még mindig él az emlékezés. Petőfi Sándor halhatatlan szelleme is ugyanúgy él a magyar szívekben, mint eddig élt és ezt a soha ki nem alvó szent lángot élesztgeti esztendőről-esztendőre a Segesvári Magyar Kaszinó Petőfi Bizottsága, amely az impérium változása óta vállalta a feladatot, hogy ébren tartja a Petőfi-kultuszt és a költő halálának évfordulóján zárandoklatot rendez a fehéregyházi csatasíkra, ahol 1849-ben Petőfi örökre eltűnt, hogy bevonuljon a halhatatlanságba. A Magyar Kaszinó idén is megrendezi a zárandoklatot és ugyanolyan ízszes ünnepséget rendez, mint tavaly és az azelőtti években. Jelentkezéseket legkésőbb június 25-ig kell közölni Gáhos István dr. segesvári ügyvéddel a bizottság elnökeivel. A részvételt lapunk szerkesztőségében is lehet bejelenteni.

Bánati Szanatórium

Timisoara, III., Str. Odobescu 3. Tel.: 23—46
Mindenféle betegek, kivéve ragályos és elmebetegek felvételnek kezelésre és operációra

Pünködsdi istentiszteletek a templomokban

A Szentlélek eljövételének ünnepe, Pünkösd alkalmával az összes temesvári katolikus templomokban ma, vasárnap és holnap, hétfőn ünnepi istentiszteletek és szentbeszédnek lesznek. A pünködsdi ünnepi szertartások sorrendje a következő:

A püspöki székesegyházban

vasárnap délelőtt kilenc órákor csendes mise lesz rövid szentbeszéddel, mindkettőt Pacha Ágoston megyés püspök mondja. Mise után lesz a bérmlás szentségének a kiosztása. A püspök mintegy nyolcszáz leányt és fiút részesít a bérmlás szentségében. Pünkösd hétfőjén délelőtt tíz órákor nagymise lesz, tartja Kayser Lajos nagyprépost, ünnepi szentbeszédet mond Korner József dr. püspöki helynök. Egyébként az ünnepek alatt a vasárnapi miserend van érvényben.

A belvárosi plébániatemplomban

vasárnap délelőtt féltizenegy órákor lesz a nagymise és német szentbeszéd, mindkettőt Plesz József kanonok-plébános mondja. Pünkösd hétfőjén délelőtt féltizenegy órákor nagymise és magyar szentbeszéd, mindkettőt Plesz József kanonok tartja.

A gyárvárosi plébániatemplomban

vasárnap délelőtt féltíz órákor magyar szentbeszéd, tartja Fodor József központi pap, tíz órákor nagymise, mondja Rech K. Géza apátplébános. A templomi énakar Filke D-dur miséjét adja elő, vezényel Heintschel Ernő káplán, az orgonát játssza Wittmann Pálné. Pünkösd hétfőjén délelőtt féltíz órákor német szentbeszéd és utána nagymise, mindkettőt mondja Fodor József.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban

vasárnap reggel kilenc órákor német szentbeszéd és utána nagymise, mondja Pater Stefan. Mise után az erzsébetvárosi katolikus egyházközség új választmánya leteszi az esküt. Az esküt Pater Norbert, volt egyházközségi elnök és plébános veszi ki a választmány tagjaiból. Pünkösd hétfőjén délelőtt kilenc órákor magyar szentbeszéd és utána nagymise.

A Thalia

operettegyüttesének műsora

Vasárnap délután 3 órákor olcsó helyárrakkal:

Gyimesi vadvirág

Délután 6 órákor:

Pusztai szerenád

Este 9 órákor:

Pozsonyi lakodalom

Hétfőn délután 3 órákor olcsó helyárrakkal:

Zsimberi zombori szépasszony

Délután 6 órákor:

Pozsonyi lakodalom

Kedden délután 4 órákor olcsó helyárrakkal:

Piroska és a farkas

(gyermek-előadás).

Este 9 órákor:

A vén bakancsos és a fia a husz r

(A Magyar Népközség előadása)

— Hetenként két hústalan nap Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében szerdán és csütörtökön húst fogyasztani nem szabad.

— Clujra érkezett csütörtökön Bókay János, az ismert magyar író. Bókay János, az ismert magyar színpadi író, a budapesti Révay könyvkiadóvállalat vezérigazgatója, csütörtökön reggel Kolozsvárra érkezett. A népszerű író új darabjának, az Első szerelemnek bemutatójára érkezett Kolozsvárra.

(—) Az újságírócéh jogi személyiségének elismerése megtörtént. Az erre vonatkozó rendeletet Ralea közmunkügyi miniszter már alá is írta és az most Öfelsége előtt van aláírás céljából. Amint ez megtörtént, a céh, mint jogi személyiség megkezdte működését a Temes tartományban.

A józsefvárosi plébániatemplomban

vasárnap délelőtt féltíz órákor ünnepi nagymise mond Grociky Péter nyg. esperes-plébános. Német nyelvű szentbeszédet tart Wetzl György hittanár. Pünkösd hétfőjén délelőtt féltíz órákor magyar szentbeszédet és ünnepi nagymisét Metzger Márton dr. prépost-plébános mond.

A mehalai plébánia templomban

vasárnap reggel félnyolc órákor a német konferenciabeszédet záró ünnepe, amelynek keretében a mise alatt a résztvevők közös szentáldozáshoz járulnak. Délelőtt tíz órákor ünnepi nagymise német szentbeszéddel, tartja Pater Imre. Pünkösd hétfőjén délelőtt tíz órákor nagymise magyar szentbeszéddel, mondja Pater Valetin.

A református egyházban

a pünködsdi ünnepi istentiszteletek sorrendje a következő: Vasárnap délelőtt 9 órákor gyermekistentisztelet a templomban. Végzi Székely Ferenc legátus, délelőtt 10 órákor a templomban istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál Debreczeni István, úrvacsorai beszédet mond Bereczky Sándor. Prédikáció előtt s után énekel az egyházi énekkar Zöld Zoltán vezényletével. Délelőtt 10 órákor a Gyárvárosban ünnepi istentisztelet úrvacsoraosztással. Végzi Ajtay Gábor. Délután 4 órákor Rónácon az állami iskolában prédikál és úrvacsorát oszt Ajtay Gábor. Délután 4 órákor Gyárvárosban prédikál Debreczeni István. Délután 6 órákor a templomban prédikál Székely Ferenc legátus. Délután fél 4 órákor Gyertyámoson prédikál és úrvacsorát oszt Bereczky Sándor.

Pünkösd másodnapján, hétfőn: délelőtt 10 órákor a templomban prédikál Székely Ferenc legátus, úrvacsorai beszédet mond Debreczeni István. Délelőtt 10 órákor Vingán prédikál és úrvacsorát oszt Ajtay Gábor. Délelőtt 11 órákor Rékásán prédikál és úrvacsorát oszt Bereczky Sándor. Délután 4 órákor Gyárvárosban prédikál Székely Ferenc legátus. Délután 6 órákor a templomban prédikál Székely Ferenc legátus.

Májusi ájtatosságok a jövő héten a katolikus templomokban

A katolikus templomokban ma, vasárnap és a következő héten a májusi ájtatosságok s szentbeszédük ezen sorrendben lesznek:

A püspöki székesegyházban

vasárnap este 7 órakor német nyelvű ájtatosság és szentbeszéd lesz, tartja Schmidt János hittanár, énekel a teológusok énekkara. Pünkösd hétfőjén este magyar szentbeszédet tart Pater Ottokar: Isten mindenütt jelen van címen, énekelnek a teológusok. Kedden német nyelvű szentbeszédet mond Lamoth Gyula dr. teológiai tanár, énekelnek a teológusok. Szerdén magyar szentbeszédet tart Boros Béla dr. teológiai tanár, énekel a Dóm-kórus. Csütörtökön német szentbeszédet mond Pater Imre, énekel a belvárosi zárda énekkara. Pénteken este magyar nyelvű szentbeszédet mond Pater Károly: Az irgalmas Isten címen, énekel a piarista liceum növendékeinek énekkara. Szombaton német szentbeszédet mond Schulter Antal dr., énekel a Banatia énekkara.

A belvárosi plébániatemplomban

pünkösd vasárnap este 8 órakor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, mondja Plesz József kano-nok-plébános. Pünkösd hétfőjén német ájtatosság, szentbeszéd nincs. Az ájtatosság páros napokon magyar és páratlan napokon német. A hét folyamán szentbeszéd nincsen.

A gyárvárosi plébániatemplomban

ma, vasárnap este 7 órakor német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Rech K. Géza apátplébános, énekel a templomi énekkar. Pünkösd hétfőjén este magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, tartja Rech K. Géza apátplébános, énekel a zárda növendékeinek énekkara. Kedden este német ájtatosság, énekel a gyárvárosi elemi fiúiskola kara. Szerdén magyar ájtatosság, énekel a gyárvárosi elemi leányiskola énekkara. Csütörtökön este német ájtatosság és szentbeszéd, tartja Rech K. Géza apátplébános, énekel a templomi énekkar. Pénteken magyar ájtatosság, énekel az elemi fiúiskola. Szombaton magyar ájtatosság, énekel az elemi leányiskola énekkara.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban

vasárnap este 7 órakor magyar ájtatosság és szentbeszéd. Pünkösd hétfőjén este német ájtatosság és szentbeszéd és azután a héten át felváltva magyar és német ájtatosság és szentbeszéd lesz. Szombaton nincs szentbeszéd.

A józsefvárosi plébániatemplomban

vasárnap este egyegyednyolc órakor magyar ájtatosság és szentbeszéd, tartja Metzger Márton dr. prépostplébános. Pünkösd hétfőjén német ájtatosság és szentbeszéd, tartja Niedermayer Viktor káplán. Kedden este magyar szentbeszédet mond Bojhos Mihály káplán. Szerdén németül prédikál Hauptmann Nándor belvárosi káplán. Csütörtökön este magyar szentbeszédet mond Wetzl György hittanár. Pénteken este német szentbeszédet tart Ritter Ernő gyárvárosi káplán. Szombaton este magyar ájtatosság és szentbeszéd, tartja Metzger Márton dr.

A mehalai plébánia templomban

vasárnap este félnyolc órakor német ájtatosság és szentbeszéd, tartja Pater Gotthard. Pünkösd hétfőjén este magyar ájtatosság és szentbeszéd, mondja Pater Valentin. Kedden este német ájtatosság, szerdén német ájtatosság és szentbeszéd, csütörtökön német ájtatosság. Pénteken magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, szombaton szentbeszéd nincsen. Május 19-től kezdve egy héten át magyar konferenciabeszédek lesznek.

— Az olasz népnevelési miniszter Berlinből visszatért Rómába. Berlinből jelentik: Pavolini olasz népnevelésügyi miniszter berlini tartózkodásának második napján kihallgatáson volt Hess kancellárhelyettesnél és von Ribbentrop külügyminiszternél és a nagyfontosságú megbeszélések után Göbbels dr.-t kereste fel. Pavolini pénteken délután a rendelkezésére bocsátott külön repülőgépen visszatért Rómába. (Rador.)

(—) A CORVIN-SZÖVETKEZETT KÖZGYŰLÉSE. Ma, vasárnap, délelőtt tizenegy órakor tartja évi rendes közgyűlését a Corvin Általános Hitelszövetkezet a Magyar Házban. A közgyűlés a vezetőség jelentésének meghallgatása után határoz a tiszta jövedelem hováfordításáról, a tagoknak fizetendő osztalékról és választás útján kiegészíti az igazgatóságot.

(—) Elhunyt építész. Reitter Sándor köztisztviselő álló temesvári építész pénteken délelőtt hosszú szenvedés után meghalt. Elhunytát gyászolják özvegyén, Molnár Eszterén kívül gyermekei, unokái, vejei, menyé és nagyszámú rokonság. Temetése vasárnap, május 12-én délután öt órakor lesz a józsefvárosi temető Féger-kápolnájából.

(—) Pacha püspök pásztorlevele. Pacha Ágoston megyei püspök most bocsátotta ki idei ötödik pásztorlevelét. A körlevél latin nyelven közli XII. Pius pápa felhívását a világ népeihez, hogy május hónapban a szokásos ájtatosságok idejében imádkozzanak minél bensőségesebben a békéért. Ismerteti ezután a pásztorlevél a püspöki béрмаut beosztását és az első szentáldozást. Tanítók és tanítónők számára lelki gyakorlatok lesznek az idén is és pedig tanárok és tanítók részére Radnán augusztus hónap 19—23 napjaiban, a tanítónők részére pedig a józsefvárosi iskolánövendékek anyaházában június 26—30 napjaiban lesznek a lelki gyakorlatok. Aki résztvesz a lelki gyakorlatokon, ezt a püspöki hatóságnak és az illetékes zárdafőnökségnek öt nappal előbb jelentésük be. Ismerteti a körlevél a katolikus szemináriumba és konviktusba való felvétel feltételeit. Végül kegyelettel emlékezik meg Volk Mihály nyugalmazott plébános haláláról.

(—) Selyemhernyók kiosztása. Vasárnap, május 12-én megkezdik a selyemhernyók kiosztását (Temesvárott a józsefvárosi Bul. I. G. Duca 21. szám alatt). A selyemgubók árát az 1940 esztendőre a minisztérium kilónként hetven leiben állapította meg.

(—) Kedden légvédelmi gyakorlat lesz. Kedden, május 14-én Temesvár város területén két légvédelmi gyakorlatot tartanak és pedig az egyiket nappal, a másodikat éjjel. A légvédelmi gyakorlat kezdetét rövid és szaggatott, befejezését hosszú szirénabúgások jelzik. A két gyakorlat alatt az uccákon minden közlekedés tilos, az esti gyakorlat során pedig a teljes elsötétítés kötelező.

(—) Kettős gyilkosság után öngyilkosság. Lugoson Kegyesi István negyvenkét esztendő munkás veszekedés közben fejszével meggyilkolta Groza Susana negyvenkét éves háztulajdonosnőt és életveszélyesen megsebesítette Nagy Margit negyven éves nőt, akivel közös háztartásban élt. Tettének elkövetése után felakasztotta magát. A szomszédok találtak rá a két halottra és az eszméletlen Nagy Margitra. Nagy Margitot kórházba szállították, de nem nyerte vissza eszméletét és nem lehetett kihallgatni. Életbenmaradása kétséges.

(—) Egyházi esküvő. Schmidt Trude, Schmidt Béla városi mérnöki hivatal műszaki tisztviselőjének fiatal, bájos leánya és Dengel Ede okleveles mérnök, ma, pünkösd vasárnapján dében tizenkét órakor kötnek egyházi házasságot az erzsébetvárosi katolikus plébániatemplomban.

(—) Kisérettségű tett leány növendékek találkozója. A volt magyar leánygimnáziumban Temesvárott 1935-ben kisérettségű tett növendékek ma, pünkösd vasárnapján találkozó tartanak. Gyülekezés délelőtt tíz órakor a belvárosi katolikus plébániatemplom előtt, a templomban a volt növendékek misét hallgatnak, azután pedig a plébánia által rendelkezésre bocsátott teremben megheshelés lesz. Kérik azokat a volt tanárnőket, akiket személyesen nem tudtak értesíteni, hogy az öt éves találkozón szintén jelenjenek meg.

(—) Házasság. Baresdi Vitán Sára és homonnai Homonnay Pál május 11-én este 7 órakor Budapesten a Krisztuskirály kápolnában házasságot kötöttek.

(—) Orvosi hír. Dr. Merkler Dezső belgyógyász újból rendel Bulev. Carmen Sylva, az új Telefonközpont mellett. Telefon: 42—44.

Mozi

MUSOR

Vasárnap, május 12-én és hétfőn május 13-án:

APALLÓ: Miss Katasztrófa (angol film.)
CAPITOL: Oz, a csodák csodája (angol film.)
CORSO: Margit:3 (német film.)
SCALA: Asszonyok (angol film.)

Fagyos szentek

állanak az ajtónk előtt. Egymás sarkát tapossa Pongrác, Szervác, és Bonifác. Pongrác a legtirelmetlenebb és már ma köszönt reánk. Holnap jön a második, holnapután a harmadik. Jaj, csak egyiknek se legyen deres a subája, zuzmarás a kucsmája, mert, ha megrázkódnak a sok dér és zuzmára mind a réteinkre, a kertjeinkre, a szántóinkra, hullik és olyan hideget áraszt maga körül, hogy beléremegünk. Pudig már a túlhoszúra nyúlt télen elegendő, sőt fölös részünk volt a fagyból és a zimankóból. Jöhetnek már egyszer a fagyos szentek könnyű fehér lepelben, tógában, vagy hiborszegélyes tunikában, amilyenben a régi rómaiak és a hajdankori görögök jártak.

(—) Öngyilkosság a klubban. Valentin Fülöp, a Colectura Oficiala harminc éves igazgatója, az Unio-klub egyik helyiségében, a női szalonban, mellbe lötte magát és rendkívül súlyos sérülést szenvedett. A golyó a ball tüdőszármányt furta át. Az életmentő fiatalembert a mentők a Park-szanaszatóriumba szállították. Állapota nem reménytelen. Tettének okát nem tudják. A fiatal igazgató délután a klubban tartózkodott, majd az üresen levő szobába ment, becsukta az ajtót és elkövette az öngyilkosságot. A vértócsában fekvő embert a klub személyzete találta meg.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Soós Ottilia, Hencz Ferenc, Fehérvári Juliánna, Kerékes Ilona.

(—) A Carlton-szálló előkelő vendégei. Dragomir Silviu nemzetkisebbségi miniszter, Popoviciu Titu nemzetgazdasági miniszter és Popa Gheorghe dr. nemzetkisebbségi minisztériumi kabinetfőnök Bucurestiből Temesvárra érkeztek a Carlton-szállóban szállottak meg.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Kümmner József cipész és Flokováris Éva, Winkler Zsigmond nyugdíjas és Botfa Mária, Kaufmann Mihály orgonaépítő és Papp Rozália, Szokoka Imre cipész és Földeák Erzsébet, Kovács András pék és Weisz Krisztina, Kis Pál vízvezetési szerelő és Kim Berta, Bagyin Károly lakatos és Petneházi Margit.

(—) Halálozások. Meghaltak: Kaiser Mátyás negyvenkilenc éves festő, Szente Anna született László hetvenhét éves, Klein Bernát hatvanhat éves kereskedő

Piros körmök a tehénistállóban

Ugylátszik, hogy a brit szigetország leányai sem akarnak hazaszeretetet és vállalkozási szellem dolgában a német BDM-leányok mögött maradni. Mivel a háború következtében Angliában is földmunkás hiány állott be, az arra vállalkozó nőket kiképezték a falusi gazdálkodás minden ágában. A ladyk ki is vonultak a falvakra, hogy munkához lássanak. Kifogástalanul festettek, nyúlánc termetükkel, az elegáns sportöltözeteikkben és lelkesedéssel láttak neki a munkának. A falusi lakosság azonban — főképp a brit vidéki asszonyok — hűvös magatartással viszonyultak a művelt városi kisasszonyok nagy áldozatkészségét és buzgalmét. Buckinghamshire község asszonyai nem elégedtek meg a zord magatartás passzívításával, hanem tette szánták el magukat, mivel a falu erkölése — első sorban természetesen a férfiak erkölése — forgott veszélyben. Az elegáns városi ladyk ugyan- is pirosra mázolt körömmel, riktóra prosított ajkakkal és bódító parfümökkel illatosítva guggoltak a fejéshöz a jámbor Biska alá az istállóban és hasonló módon jelentek meg a földeseken is füvet kaszálni, vetni és kapálni. Ezért protestáltak a falusi asszonyai és leányai. Buckinghamshire község női egy táborba tömörülve kérték, hogy a piroskörmű városi kisasszonyokat távolítsák el a faluból, mert azok a falu egész fiatalosságát, de különösen a férfiakat elrontják. A vállalkozó szellemű kisasszonyokat végül is a falun kívül felállított táborokba helyezték el.

A május tizediki nemzeti ünnep lelkes hangulatban folyt le

Az egyesülés ünnepét Temesvár is széles kerek között ülte meg. Minden munka pihent. A bezárt üzletek kirakataiban ott volt az uralkodó arcképe. A házakon zászló lengett. Dél előtt tíz órakor a város valamennyi templomának harangjai megkondultak és megkezdődött a hálaadó istentisztelet. A józsefvárosi görög keleti román székesegyházban Tiucra Patrichie dr. főesperes Stroca, Soara és más lelkészek segédletével tartotta meg a Te Deumot, amely alatt a Craiul nou énekkar énekelt. Az istentiszteleten Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Georgescu Petre tábornok vezetésével megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok vezetői és képviselői.

Istentisztelet után Marta Alexandru dr. királyi helytartó a Regele Ferdinand-körútra vonult az előkelőségekkel és helyet foglalt az ott felállított és nemzeti lobogókkal ékesített pavillonban. A különböző hatóságok, testületek, intézmények, egyesületek, szakkamarák és céhek kiküldöttei, az egyházak képviselői, valamint a polgárság meghívott résztvevői a hatalmas emelvényeken helyezkedtek el, hogy támul legyenek a nagy díszfelvonulásnak. A felvonulást a vasutasok zenekara nyitotta meg. Egymás után következtek azután a katonai előképzés ifjai, a tiszti és altiszti iskolák növendékei, lovasság, gyalogság, csendőrség, tüzérség, motorizált csapatok, gépfegyverek, tankok, lángszórók, végül a hatalmas menetet a katonai tüzoltóság zárta be.

TISZTELGÉSEK A HELYTARTÓSÁGON.

Délben tízenként órákor nagyszámú közönség gyülekezett a helytartósági palota dísztermében, hogy résztvegyen a hagyományos ünnepi fogadáson. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, akit a terembe való bevonulásakor zajos éljenzés fogadott, a terem elnöki emelvényén állott fel és ezzel megkezdődött a tisztelgések sora. Tiucra Patrichie dr. főesperes a görögkeleti román, Munteanu Gheorghe püspöki helynök a görög katolikus román, Kosztics Szlobodán püspöki helynök a görög keleti szerb, Unterweger Lothár dr. kanonok a római katolikus, Argay György főesperes az evangélikus, Debrezeni István vezető lelkész a református, Nagy Zoltán lelkész az unitárius és Drechsler Miksa dr. főrabbi a zsidó egyház hódolatát tolmácsolta az ország, a király, a trónörökös és a kormány iránt. A megjelent konzuli testület nevében Kuna Richard német főkonzul kívánt virágzást és boldogulást Romániának. A hadsereg érzelmeinek Cocorescu tábornok adott lelkes szavakban kifejezést. Lungulescu Ilie itélőtáblai főelnök a bíróságok tagjainak odaadó ragaszkodását tolmácsolta. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkár a hatóságok és a polgárság lojalitását nyilvánította meggyőző szavakban.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó rámutatott arra, hogy immár másodszor fogadja a királyi őfelsége és a kormány nevében az egyesülési ünnepet a hódolat kifejezését, amelyért szívből köszönetet mond. A jókívánásokat, amelyekhez hozzáfűzi a sajátjait, továbbítani fogja a trónhoz és a kormányhoz. Meggyőződése, hogy a szavak, melyek elhangzottak, bármikor tettekbe is válnak, amikor arra szükség van. Románia határa — mondotta — nem egyszerű vonal, amely csak arra való, hogy szomszédaitól a román földet elválassza, ez a határ igazi váderődtípus is. Ez a határ a történelem szükségzerű fejlődésének következménye. Ezen a napon ünnepli Románia az összes románok egyesülését. Ünnepli függetlenségének megszületését. Cuza fejedelem kis országa fejlődött és az egyesült fejedelemségek élére a nemzet akarataiból I. Carol került, aki fejedelemből királlyá lett. Ezen események mind jelentős határkövet a román történelemnek. Ujabb határkövet jelentett Ferdinand király és Mária királyné uralkodása, akik alatt valóra vált Nagyrománia. Az idegen uralom alatt élt románok egyesültek testvéreikkel és velük szemben jóvátételre került minden előző igazságtalanság. A trianoni békeszerződés által létesített Románia határa azonban megvédi azokat a nemzetkisebbségeket is, amelyeket sorsuk a román államba helyezett. A román uralom alá került magyarok, németek és más nemzetiségűek kaptak iskolákat és földigényes tagjaik éppen úgy jutottak földhöz, mint a románok. Románia biztosítja a nemzetkisebbségek gazdasági és kulturális fejlődését. II. Carol király őfelsége a román történelemnek újabb határkövet rakta le. Megszabadította az országot pártpolitikai surlódásoktól, új alkotmányt adott a nemzetnek, egyenlővé tett minden polgárt, a hadsereget fejlesztette, a határokat pedig megerősítette. A király első polgára országának, amelynek sorsa jó kezekben van. Ma az egyesülés ünnepén kezdet kell fogni egymással mindenkinek, mert a katonának, aki az ország határain védelmezőn áll, tudnia kell, hogy egységes nemzet áll mögötte.

A királyi helytartó beszéde után hosszantartó

taps és a királynak és a trónörökösnek szólni nem akaró éljenzése zúgott fel. A királyi helytartó a fogadtatás után hódoló táviratot küldött II. Carol király őfelségének, Tatarescu miniszterelnöknek és a belügyminiszternek.

Délután öt órakor a középiskolák a városi színházban hazafias ünnepélyt rendeztek, a sportpályákon pedig labdajátékok és tornai ünnepélyek folytak. Este nyolc órakor zenés fáklyásmenet vonult végig a város főutonalain, majd megállapodott a királyi helytartóság palotája előtt, ahol szerenáddal ért véget a temesvári ünnepség.

A fővárosban is nagy fényvel ülték meg a május 10-iki ünnepélyt, amelyről az udvarnagyi hivatal az alanti közleményt adta ki:

Őfelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda társaságában résztvett a május 10-iki istentiszteleten és a katonai parádén, amelyet az I. Carol téren tartottak meg. A villásreggelin az uralkodó vendégei voltak Erzsébet hercegnő, a miniszterelnök, a hadseregfelszerelési miniszter, a légügyi és nemzetvédelmi miniszter, valamint a bucarestii helyőrség főparancsnokai és a nagyvezérkar főnöke.

A tribünök közönsége az ünnepségek befejezése után I. Carol király szobrához zárandokolt, majd pedig egy idős ember kis koszorút helyezett el a szoborra. Kiderült, hogy Dumitru Barnea az illető, aki résztvett az 1877—78 évi háborúban, jelenleg 91 éves és a severinmegyei Halovat községből érkezett Bucurestibe. Este nagy fáklyásfelvonulás volt, amelyet különböző katonai egységek rendeztek. Este fél 9 órakor az első felvonuló oszlop a királyi palota elé érkezett és az uralkodó a trónörökös társaságában megjelent az erkélyen. Amikor a zenekar a királyhimnuszot játszotta, az összegyűlt óriási tömeg véget nem érő lelkesedésbe tört ki. amit az uralkodó és a trónörökös felemelt karral köszönt meg.

A nagyobb külföldi központokban is megünnepelték május 10-ét istentisztelettel és fogadásokkal. Így Buenos Airesben, Athénben, ahol György király és a kormány tagjainak üdvözlését Djuvara nagykövet

Városunk közvilágítása sok helyen elégtelen és a nyilvános lámpák számát szaporítani kell

Világítás az a különböző anyagok és eszközök segítségével előállított fény, amellyel az éjszaka sötétjét eloszlatjuk. Közvilágításnak nevezzük a városok és falvak uccáinak és tereinek megvilágítását. A közvilágítást a polgárság fizeti, tehát minden polgárnak köze van hozzá. Köze van, hogy részesedjék benne, élvezze, használja.

Temesvár közvilágítását villanyfényvel látják el. A szükséges áramot a városi villamos telep szolgáltatja. Erről a közvilágításról sok mindent sikerült megtudni. Így megtudtuk, hogy a közvilágításra elhasznált áram mennyisége a téli hónapokban százezer, a nyári hónapokban nyolcvanezer kilowatt óra körül jár. Megtudtuk azt is, hogy a város a villanytelenek évenként közvilágításért három millió lejt fizet a polgárság által adott adóból. Igaz ugyan, hogy ez a pénz tulajdonképpen egyik zsebből a másikba megy, mert a villanytelep is a városé.

Megtudtuk a közvilágítással kapcsolatban azt is, hogy a villanytelep az elmúlt hónapban a nyilvános lámpák hétszázötvenegy égőjét kicserélte újakkal, mert a régiék kiégtek, eltörték, vagy másként váltak hasznavehetetlenné. Azt azonban, hogy a temesvári uccákon és tereken összesen hány közlámpa van, nem sikerült megtudnunk. Érdeklődtünk a villanytelep különböző osztályain, de mindenütt kijelentették, hogy nem jogosultak a felvilágosítás megadására. Felelet helyett tanácsot kaptunk: azt, hogy kérdezzük meg írásban, hány lámpa látja el a város közvilágítását.

Tulajdonképpen felesleges is firtatni, hogy hány közlámpánk van, mert tudjuk, hogy akár hány van, kevés van. Ugyanis meg kell állapíta-

Schullenburg és Molotov tanácskozásai

Moszkvából jelentik: Schullenburg moszkvai német nagykövet tegnap délután hosszabb megbeszélést folytatott Molotov szovjet külügyi népbiztossal. (Rador.)

Eredeti „MAVAG”

(Magyar Állami Gépgyár) golyóscsapágyas, acélmárkás cséplőgépek. Legnagyobb teljesítmény. „MAVAG” beszerelhető löherez és babkifejtő-készülékek.

Eredeti „H-NOMAG” Dieseltraktorok
38 Hp 4 hengeres Dieselmotorral.

Eredeti „Massey-Harris kevekötő-aratógépek

Legujabb model,

Eredeti „Melichar” Unicum-Drill-sorvetőgépek

minden nagyságban és sortávolsággal.

RUD. SACK, Leipzig gyártmányu egy- és többvasú ekék és eredeti Sack-eké alkatrészek.

Eredeti „MAVAG” (Magyar Állami Gépgyár) kalapácsos darálógépek

Legmodernebb és legtartósabb kivitelben. Különböző mezőgazdasági gépek és eszközök, eredeti gyári alkatrészek állandó lerakata:

„Industria Economica”

Kereskedelmi és Ipari R.-T. IV. Timisoara, Str. Bratianu 34. — Telefon: 43—57.

vette át, Ankarában, Istambulban, Párisban, Milánóban, Rómában, Budapesten, Belgrádban, Berlinben és Bernben.

A május 10-iki ünnepség alkalmából Hitler kancellár üdvözlő táviratot küldött II. Carol királynak.

Kairóból jelentik: Zanescu, Románia meghatalmazott minisztere a követség tisztviselő karával együtt a május 10-iki ünnepség alkalmával fogadta a kairói román kolónia tagjait, akik hódolatukat fejezték ki őfelsége II. Carol király iránt. Az egyiptomi sajtó méltatja május 10-ike jelentőségét és hódolatteljesen emlékezik meg őfelsége II. Carol királyról. A lapok egyébként óva intik mindazokat, akik megkísérelnék, hogy Románia függetlensége ellen törjenek.

nunk, hogy Temesvár éjjeli közvilágítása elégtelen. A főutonalakon ez még tűrhető, de nem mindenütt. Főutonalak például a 3 August-ut, a Regina Maria-körút és a Carol-körút is, de ott sincsen elegendő lámpa. Azaz ezeken az utvonalakon nincsen minden meglévő lámpában égő. A legtöbb utvonalon, amelyeken a közvilágítást adó lámpákat a közepén a kocsiut fölé szerelték, a világítás elégtelen. A lámpák nem úzik el oly mértékben a sötéttséget, hogy a házak melletti járda is kellő világot kapjon. Különösen bántó ez nyáron, amikor a járdamenti fák terebélyes árnyékot vetnek és a fényt merőben elfogják a járda elől. Hiányos a közvilágítás különösen a város külső részeiben, ahol egymástól nagy távolságra pislog egy-egy uccai lámpa. Az esti órákban, a míg a lakások ablakából fénycsikok lövelnek ki, addig sok helyen megjárja a közvilágítás, de amikor az üzletek zárnak és a lakosok aludni térnek, a közvilágítás a minimálisra csökken. Esti sötét alkalmával — amelyeket azért végeztünk, hogy a közvilágítási viszonyokat vizsgáljunk — fölösleg győződünk meg mindarról. Találtunk a kerületek szélrészein és az új telepeken olyan uccákat is, amelyekből vagy teljesen hiányzik a közvilágítás, vagy pedig csak mutatóba raktak oda egy-egy nyilvános lámpát.

Temesvárott — különösen az egyes városkerületek távolabbi részein — a közbiztonság megzavarása miatt sok dolga akad a rendőrségnek. Éjjel hazasiétók megtámadása, kifosztása, a házakban elkövetett lopások és betörések száma nem csekély. Nem tudjuk, hogy abban az esetben, ha a közvilágítás teljes mértékű volna, ez megszűnnék, de bizonyos, hogy jelentékenyen kevesebbednek. Uccai balesetek is gyakran fordulnak elő éjjel a hiányos közvilágítás miatt.

Tagadhatatlan, hogy a város közvilágítását javítani és a nyilvános lámpák számát szaporítani kell. Hivatalos jelentés szerint a városi villanytelep múlt hónap bevétele 8.525.137, kiadása 3.973.542, bruttó maradványa pedig 4.551.595 lei volt. Ilyen jövedelemből bizvást futná a közvilágítás javítására.

Kolum Bácsi

Üzenet Anyák Napiára

Írta: KÁROLY SÁNDOR

Ezt a levelet tulajdonképpen száz-ezer fiu írja százezer anyához. Az én munkám mindössze annyi volt, hogy felfogtam és formába öntöttem sóhajukat és vágyukat.

Anyám,

ahonnan most Neked írok Anyák Napijára, annak a helységnek nincs neve. „Valahol az országban“ ez a hivatalos meghatározás, de talán nem is fontos, hogy közöljem veled a falu vagy város nevét, elégedj meg annyival, hogy itt a fű zöld, a mező virágos, az ég kék, a nap aranyszínű és a fákön madarak énekelnek reggeltől estig. Isten különös kegyelméből ezt a szép életet eddig még nem szántotta végig a fekete halál. Szeretnék most ottlenni nálad, hogy érezzem ráncos kezeden meleg simogatását, hogy halljam megtört hangodnak fáradt csengését, hogy feligyam magamba azt a sok féltést és szeretetet, ami belőled felém sugárzik. Eddig minden esztendőben Anyák Napijára hoztam Neked tulipánból, liliomból, nefelejtsből, orgonából és a tavasz többi virágából font nagy csokrot, mert tudom, mennyire szereted a színeket és illatokat. Emlékszel, ilyenkor mindig magad mellé ültetted és meséltél nekem sokat arról az időről, amikor kisfiú voltam és úgy belemerültünk a messze múltba, hogy észre sem vettük az óra rohanását. Reggel jöttem, amikor a nap még álmosan kezdte meg örök útját az égen és este távoztam, amikor a vén tüzgolyó fáradtan bukott le a végtelenbe. Jó volt újra gyermeknek lenni, érezni, hogy van anyám, hogy összeköt bennünket, valami nagyon erős kapocs, amelynek neve szeretet.

Anyám,

hosszu idők óta ez az első Anyák Napja, amikor távol vagyok tőled. Még mielőtt az a skót tiszteletes elindította az Anyák Napja mozgalmat, a mely csodálatos módon az egész világot behálózta, mi ketten már régen felolvadtunk az egymás iránti szeretetben és becsülésben. Nem kerestünk egy megállapított napot, hogy azt külön ünnepé avassuk, ünnep volt nekünk az év minden napja, amikor egymás mellett lehettünk. Sokáig, egészen 1914-ig zavartalan volt az örömünk, de akkor, abban a szörnyű esztendőben elszakadtunk egymástól. Emlékszel, nennyi féltés és fájdalom volt a leveleiben, amiket a harctérre küldtél nekem. Egyszer azt írtad, hogy „vigyázz magadra fiam, nehogy valami bajod történjék“. Akkoriban sirtam angyali naivitásodon, mintha a harctéren az ember vigyázhatna magára. Ott, anyám, a fiúk egymást gyilkolják le és sok-sok anya fájó szívét ütik át a hegyes puskagolyók. A harctéren nincsen Anyák Napja, csak Anyák Gyásznapja. Most, amikor minderre visszagondolok, az is eszembe jut, hogy egy izben csomagot küldtél nekem a frontra, benne sok jó finom ennivalóval, cigarettával és imakönyv is meglapult a szalonna, meg a kolbász között. Az imakönyv lapjai közé levelet csuszattál és egy helven ezt olvastam: „Mi szegény anyák, azért szültük a világra ezer kinnal fiainkat, azért neveltük őket, hogy életük virágjában holtan vagy nyomorékon hozzák elének őket? ...“ Ez a kétsor, amit reszkető kezddel dobtál a papirosra, megmaradt bennem huszonöt éven keresztül, soha el nem fogom felejteni. Most, ezekben a vérzivataros időkben megint kigyult lelkemben ez az újra időszerűvé vált rettenetes és keserű vád: „Mi, szegény anyák azért szültük a világra ezer kinnal fiainkat ...“

Anyám,

bocsáss meg nekem, hogy 1940-ben Anyák Napiján nem hozhatok Neked virágot és nem áraszt-hatlak el kedves szöveggel. Messzire sodort tőled az a rettenetes vihar, amely kegyetlenül rázza Európát és benne a mi kicsinyke otthonunkat is. Földrajzi fogalom szerint „valahol az országban“ vagyok, lélekben azonban otthon nálad, a vén butorok és a levendula illat között. Mintha ismét visszatérne az a négy pokoli esztendő, amely sok-sok fehér szálát hozott fekete hajadba, mintha megint égne a Föld négy sarka és csak gyász-indulókat játszhatna minden zenekar. Visszajött 1914—1918. rémségeivel, borzalmával, kegyetlenségével, anyák földöntúli fájdalomával. Víz helyett vér folyik a folyók medrében és temetővé változik az ezerszínű rét. Küldhetsz újra csomagot ennivalóval, cigarettával és imakönyvvel, irhatsz ismét panaszos leveleket, kezdődik a szenvedés ott ahol 1918-ban megszakadt, amikor mindketten azt gondoltuk, hogy vége a kinnak és ezentúl az anyát nem szakítják el többé fiától. Tévedtünk, anyám, az a huszonkét év, ami 1918. óta elrepült felettünk, csak arra volt jó,

hogy ezalatt még élesebbre fenjék a szuronyt, még hegyesebbre öntsék az ágyulóveget, még szélesebbre tágítsák az anyai szív vérző sebéjét. Amikor kicsi fiú voltam, sokat beszéltem nekem a te édesanyádról, aki pap leánya volt, istenfélő kegyes teremtés és azt tanította, hogy az ember rendeltetése a földön szeretni és becsülni embereitársait Nyugodjék békében sirjában a nagyanyám, jobb, hogy nem él már, mert meghasadna a szíve, ha látna, hogy az emberek napjainkban mennyire szeretik és becsülik egymást.

Anyám,

az évek gyorsan tova tüntek, a gondtalan vidám napok régen elmúltak és vissza soha nem jönnek. Csak emlékek szárnyán hozhatjuk vissza a boldogságot, amely amennyire jólesik, ugyan-ugy fáj is. Te már nem vagy az a sudár magas szép asszony, amelynek gyermekoromban láttalak és én sem vagyok már vidám nevető kisfiú. Botra támaszkodva jársz, gyenge a hallásod, szemüveg nélkül összefutnak előtted a betűk és fejed fehér, mint a hó. Engem keserű férfivé gyurt az élet, aki tele vagyok jajjal és bajjal és fejemen egyformán sok a fehér meg a fekete szál. A szereteten kívül csupán színes álmok és elsodort illúziók fűznek össze bennünket, amelyek azonban a sirig tartanak. Kérlek, miként 1914—18. fekete éveiben is kértelek, ne aggódj értem, ne sirj fiadért hosszú nappalokon és még hosszabb éjszakákon, higgyük, reméljük, hogy a sors nem küldi el hozzánk a halál angyalát harci repülőgépek szárnyán. Ne haragudj, hogy ezen az Anyák Napiján nem hozok neked virágot és fá-

Látod pajtás!

Máskor egyél Aero csokoládét

radt, roskaát testedet nem ölelem magamhoz úgy mint régen. Ha látsz az uccán meglelt komoly férfit, akinek vállára mázsás teherként nehezedik a gond, hullass rá egy mosolyt és én meg érzem itt, „valahol az országban“, hogy az nekem szól. Idén ünnepezzük némán, visszafojtott könnyekkel az Anyák Napját.

Szerető Fiad.

Készenléthben áll a svájci hadsereg

A szövetségi elnök megnyugtatta a lakosságot

Bernből jelentik: A kormány rendeletére a Journal de Geneve és a Volkenbund című lapokat betiltották, mert zavarták az ország semlegességét.

A svájci közvélemény a legutóbbi események befolyása alatt áll,

a szövetség tanácsi palotában azonban nyugalom uralkodik. Hír szerint Svájc párisi követe felszólította a Franciaországban tartózkodó fegyverbíró svájci állampolgárokat, hogy utazzanak haza és jelentkezzenek mozgósítási székhelyeiken.

Pilet Golaz szövetségi elnök üzenetet intézett a svájci néphez és egyben bátorságra, éber-

ségre hívta fel a nemzetet. Rámutatott arra, hogy a legutóbb három ország került pokoli végzetbe. Országunkat e pillanatban még nem fenyegeti vihar — folytatta az elnök —, de hogy továbbra is elkerüljük a veszélyt, le kell vonnunk az események által előidézett súlyos következményeket. A szövetség tanács szigorú eljénörzés alá veszi az idegeneknek Svájcba való beutazását. Mindenek előtt

a határon álló katonaság szombat óta már hadikészültségben áll,

hogy megvédje az országot minden támadás ellen.

(Rador.)

Színház

Vasárnapi és hétfői előadások a színházban

A pünkösdi ünnepek alatt, vasárnap és hétfőn öt magyar előadás lesz a temesvári színházban. Három előadás vasárnap és kettő hétfőn lesz. Vasárnap délután három órakor olcsó helyárrakkal a Gyimesi vadvirág népszínmű kerül színre a társulat legjobb erőinek felléptével. Délután hat órakor a Pusztai szerenád, a múlt operetteiklus nagy sikerét adják. Este kilenc órakor a Pozsonyi lakodalom szerepel a műsoron. Pünkösdi hétfőjén délután három órakor ugyancsak olcsó helyárrakkal a Zsimberi Zsombori szépasszony van műsoron, délután hat órakor a Pozsonyi lakodalom nagyoperettek lesz a hatodik előadása. A Thália tehát minden tekintetben kitűnő és változatos műsort állít össze és mindenki kiválaszthatja magának azt az operettet, amelyet meg akar nézni. Az olcsó helyáras előadások a szegényebb néprétegek számára is lehetővé teszik a színház látogatását.

Kedden délután négy órakor a jó gyermekeknek tart olcsó helyáras előadást a színház. Ezúttal Piroksa és a farkas kerül színre. Este kilenc órakor a temesvári Magyar Népközösség előadásában a Vén bakancsos és a fia van műsoron. Erre az utóbbi előadásra a jegyeket a színházi pénztár nem árúsítja, hanem a Magyar Népközösség tagozatai útján szerezhetők be.

HETI MŰSOR:

- Május 12. vasárnap délután 3 órakor: Gyimesi vadvirág. (Olcsó helyárrakkal.)
- Május 12. vasárnap délután 6 órakor: Pusztai szerenád.
- Május 12. vasárnap este 9 órakor: Pozsonyi lakodalom.
- Pünkösdi hétfő délután 3 órakor: Zsimberi zsombori szépasszony. (Olcsó helyárrakkal.)
- Pünkösdi hétfő délután 6 órakor: Pozsonyi lakodalom.
- Pünkösdi hétfő este: Román előadás.
- Május 14. kedden délután 4 órakor: Piroksa és a farkas. (Gyermekelekedés.)
- Május 14. este 9 órakor: Vén bakancsos és fia. (A Magyar Népközösség előadása.)
- Május 15. szerdán este 9 órakor: Handabanda (Halász Gyula, Szilágyi László és Eiseemann Mihály revü-operettje.)
- Május 16. csütörtök délután 5 órakor: Zsimberi zsombori szépasszony. (Olcsó helyárrakkal.)
- Május 16. este 9 órakor: Handabanda.
- Május 17. péntek este 9 órakor: Handabanda.
- Május 18. szombaton délután 5 órakor: Paprikás csirke (Olcsó helyárrakkal.)
- Május 18. szombaton este 9 órakor: Handabanda.

Nem maradok itt..

Magyarokról szeretnék írni, de nem azokról, akik a foglalkozásuk révén a filmmel, a színházzal, vagy a sajtóval vannak kapcsolatban. Van itt másféle magyar is, éppen elég. Talán több, mint például Szegeden. De százezernyi számuk elvész e roppant város kilencmilliójában. Nem látszanak úgy meg, mint a „vidék“ nagy ipari centrumjainak környékén, ahol szórványaik valóságos kis magyar szigetekké állanak össze, templommal, pappal, paróchiával, önképzőkörrel és sportegyesülettel.

Oda azonban még nem jutottam el. Ötödik napja vagyok Newyorkban és nagyon sok a látóval, nem lehet könnyen elmenni innen.

KALAND A KOFFERREL

Mingyárt az első nap épületes história esett meg velem. Ottfelejtettem az egyik kofferemet a hajónál. Keresztet vetettem rá. Vége.

— Dehogyan van vége! — pattogott tüzesen barátom és partfogom, a Haward egyetem egyik fiatal tanárjelöltje.

Főlemelte a kagylót és a hotelből telefonált a vámhivatalba. Közölte, hogy mikor érkeztem, milyen hajón, milyen volt a bőrönd és hogy melyik szállodában lakom.

— Rendben van. Megnézzük! — felelték a vámhivatalból.

Megnézik? Ujra keresztet vetettem. Pláne vége. Kár. Hozzáfogtam, hogy kipakoljak.

Tíz perc múlva megszólalt szobámban a telefon. A vámhivatal keresett. Örömmel közölték, hogy az elhagyott tárgy megvan. Menjek el érte a hajóhoz.

Persze nem mentem el. Más dolgom volt. Ha olyan csuda történt, hogy nem vészett el, meglesz még holnap is, vagy holnapután.

Másnap reggel újra telefonált a kikötői vám. Figyelmeztettek rá, hogy ha nem megyek el a kofferért, délben kénytelenek lesznek átküldeni a raktárba és akkor helypénzt kell fizetni érte.

Ennyi kedvességnek nem lehetett ellenállani. Lementem a kikötőbe és megkaptam a bőröndömet. Százezer más csomag közt egy mákszemmet a Szaharában. Az az óriási gépezet, amelyet amerikai vámhivatalnak neveznek, oly gyöngéden bánt velem, hogy szinte beléje szerettem, kekvem lett volna virágot küldeni nekik.

ELVESZETT MAGYAR A QUEEN ELISABETH ARNYÉKÁBAN

A partnak ezen a részén, ahol egymás mellett van kikötve a „nyaraló“ Normand és a vas-sziürkére festett „Queen Elisabeth“, egy magyar hordárra bukkantam. Már harmadik generáció volt, alig tudott néhány szót. Elveszett számunkra. Borotválkoztam egy magyar borbélynál, jobban tudott, de már nasa volt a mienk. Fölvarrta a kabátom gombját egy magyar szabó. Ő még Jókait olvasta, de a felesége amerikai volt és a kislánya csak angolul tudott. Elveszték. A Pla-

zaban magyarul szólitott meg egy aranyvállrojtos pincér. Olyan volt, mint egy nagykövet. Csak leereszkedett a nyelvünkhöz. Elveszett.

SÜT A NAP!

Eljelenben voltam a magyar moziban, ahol Zilahy Lajos „Süt a nap“-ját adták. Láttam a népet. Sok-sok embert, akik amerikai sleng szavakkal keverték a felsőtiszai és alföldi tájszólást. Ezek nincsenek elveszve. Támogatják egymást emlékeikkel. Ahogyan egymásból élnek a sziklán nőt fűszálak.

A DOLLAR JELENTKEZIK

Most pedig engedjék meg, hogy néhány szót magamról is beszéljek. Aznap délelőtt, amikor megérkeztem, már üzenetet kaptam az Esquire című igen finom folyóirat főszerkesztőjétől, hogy amíg Amerikában vagyok, ha szükkében lennék a pénznek, minden hónapban kiutalnak száz dollárt. Majd ledolgozom. Tudom. Magyarországon másképp képzelik az amerikai számokat. De itt az a valóság, hogy száz dollár nagyon sok pénz, egy hónapig tisztességesen meg lehet belőle élni. Rögtön utána felhívtak a Simon and Schuster című nagy amerikai könyvkiadóhoz, regényről tárgyalni. Délután pedig azonnal begombolhattam volna 250 dollárt, ha megígérem, hogy nekiülök egy szindarabnak. Más apróságokat is ideszámítva, már az első hu-

szonnyeg órában összekalapáltam volna ezer dollárt. És ami a pénznél is sokkal fontosabb, ahogy itt mondják: „chanceot“ vehettem volna magamnak a jövőre.

ÁTVÉSZELNI? INKÁBB MEGHALNI...

Büszke is voltam nagyon és este, vacsoránál eldicsekedtem a dologgal egy visitor-vizumos uriembernek.

— Jó önnök! Átvészeldeti itt a nehéz időket! — sóhajtott.

Meghökkenem. Gondolkozni kezdtem. Összefoglaltam azt a sokféle dolgot, amely mind ebbe a keretbe való: „átvészelni valahol a nehéz időket“. Rendkívül eiszégyeltem magam. És a lelkiismeretem megnyugtatóására elhatároztam, hogyha bármiféle „nehéz“ idő érkezne arra a kicsiny országra, ahonnan elindultam, azonnal megölöm magam. Nem akarok „átvészelni“ semmit.

Amíg vacsoratársam sóhajtozva eszik, lassankint átalakítom a terveimet, mert hiszen odahaza nem számolhattam világosan az évről seimmel. Három-négy hónapig akartam itt maradni. Eldöntöm, hogy ezt az időt lerövidítem hetekre. Nem végzek más munkát, csak ami hazakapcsol. És takarékoskodni fogok. Tíz centet ebédet eszem az uccán. Hazaviszem a pénzt, amit magammal hoztam az utra.

Hunyady Sándor.

= KÖZGAZDASÁG =

Az élőállat eladásánál, a vágóhidi vágatásnál illetéket szednek a Mezőgazdasági Kamarák javára

Egyszázalékos behozatali illeték és önkéntes mezőgazdasági ingatlan hozzájárulása

A mezőgazdasági kamarákat újjászervezték és az erre vonatkozó törvény a Monitorul Oficialban már meg is jelent. A törvény szerint a mezőgazdasági kamarák jövedelmeit képezik a következő illetékek:

A tartományi kormányzóságok és községeknek a nekik juttatott mezőgazdasági pótdóktól 30 százalékat a mezőgazdasági kamaráknak engedi át.

A községi legelők bevételeinek 10 százalékat, a közös legelők bevételeinek 5 százalékat a kamarák kapják.

A marha-levelek (bárca) kiállításánál a következő illetékeket szedik a kamara javára: a hat hónapnál idősebb nagy-állatok után 5 lei, az ennél fiatalabb nagy-állatok után 3 lei, a négy hónapnál idősebb sertések után 3 lei, a négy hónapnál idősebb bárányok és kecskék után 2 lei.

Az élőállatok eladásánál a következő illeté-

ket szedik: a hat hónapnál idősebb nagy-állatoknál 5 lei, a hat hónapnál fiatalabb nagy-állatoknál 3 lei, a négy hónapnál idősebb sertések után 3 lei, a négy hónapnál idősebb bárányoknál és kecskéknél 1 lei darabonként.

A vágóhídon levágott állatok után a következő illetékeket állítja fel a törvény a mezőgazdasági kamarák javára:

a hat hónapnál idősebb nagy-marhák után 20 lei, a hat hónapnál fiatalabb nagy-marhák és a négy hónapnál idősebb sertések után darabonként 10 lei, a négy hónapnál idősebb bárányok és kecskék után darabonként 5 lei, a négy hónapnál fiatalabb bárányok és kecskék után darabonként 2 lei.

Mindennemű olyan külföldi áru behozatalánál, amely állati, vagy növényi származású, az áru értékének egy százalékát kitevő illetéket szednek a mezőgazdasági kamarák javára. Ez az illeték ennél fogva kiterjed az összes külföldi származású textil-anyagokra és nyersanyagokra, bőrökre, szőrmékre, déligyümölcsökre, fűszerekre stb.

A mezőgazdasági ingatlanokra úgynevezett „önkéntes hozzájárulást“ vetnek ki a kamarák javára. Ezt a hozzájárulást az egyes megyék községi tanácsainak megbízottai gyűlésen határozzák el és amennyiben a hozzájárulás megadása mellett szavaznak, ennek fizetése minden egyes gazdára kötelező.

Új vasúti exporttarifák

A CFR vezérigazgatóságának jelentése alapján a minisztertanács a következő cikkek exporttarifáját engedélyezte: (A cikk mellett zárójelben a vámtarifa tételszáma) korpá (420), kukoricaliszt (1000), búzaliszt (1001), köles (1002), rozs (1003), árpa (1004), zab (1005), tekintet nélkül az átlépő határállomásra.

Friss gyümölcs (206), szén és barnaszén (2000 és 2001), kaolin (2221), szigetelő infuroriumföld (2220), bitumenföld (2270), természetes aszfalt (2611), üveg (2400), üvegtartály (2401), üvegtárgy (2410), szódabikarbóna (4002), marószóda (4080), cement (8010), trasszcement (8018), kukor (1100), a március 31-ig érvényben volt tarifa mellett.

Új tarifát állapítottak meg: etil és butilalkohol (1311), tarifa 13, gázolin (2060), 12 tarifa, konyhasó (2120), denaturált (2121), ipari (2123), só 87 tarifa, ablaküvegtáblák (2412), üvegtáblák (2413), 18 tarifa. A minisztertanácsi naplóban megállapított tarifa a CFR hivatalos lapjában való megjelenés napján lép életbe.

Csodák csodája

CAPITOL

A modern színes filmgyártás remekműve. Nagyobb mint Hófehérke! A főszerepekben: JUDY GARLAND, Frank Morgan, Ray Bolger, Bert Lahr, Jacky Haley.

APOLLÓ

Miss Katasztrófa

Eddig egyetlen esetben sem engedélyezett áremelést a nemzetgazdasági minisztérium

Több kérvényt véleményeztek pártolón és ezek elintézésére most került sor

A március 4-i árrögzítő törvény szerint a március 4-i árak csakis a nemzetgazdasági miniszter előzetes engedélye alapján emelhetők. Az érdekelt kereskedők és vállalatok a törvény életbeléptetése óta számos ilyen áremelési kérelmet terjesztettek be a nemzetgazdasági miniszterhez, amelyek közül egyeseket a nemzetgazdasági minisztérium referensei indokoltaknak is tartottak. Hasonló módon a Legfőbb Kartellbizottság is több kartell áremelési kérelmet véleményezett kedvezően, főleg az olyan esetekben, amidőn a külföldi nyersanyagból készült áru nyersanyagánál a világgiacon nagy áremelkedés követ.

kezet, be vagy pedig az április 1-i új adók és a március 4. óta eszközölt munkabéremelések indokolták a kartellárak emelését.

E kedvező véleményezések ellenére a nemzetgazdasági miniszter eddig még egyetlenegy ilyen áremelést sem engedélyezett. Ezt a nemzetgazdasági minisztérium illetékes osztályainak indokolja, hogy jelenleg bizonyos árnivelődési folyamat tapasztalható és meg kell várni a helyzet kialakulását. Az érdekelt sűrűségére a nemzetgazdasági miniszter most elhatározta, hogy a jövő héten döntésre kerülnek az ilyen kérések.

A gazdakörökbe való tömörülés minden gazdának érdeke

Az államhatalom a pártközi életnek véget vetett és ennek az intézkedésnek nyomában született meg a cérendszer, vagyis a foglalkozási ágak szerint való szervezkedés kötelezettsége. Minden olyan szervezkedést, amely politikai levegőben látott napvilágot — még ha gazdasági célzattal is — az akkori légkörben a politika hullámgyűrűi elnyelték. Megmérgezte a politika egyeni, családi és társadalmi körök, valamint a társadalmi és államhatalmi életberendezkedésünk zavartalan életfolyását. Gazdaköreink belső életébe is belopózott a gyűlölködést tápláló szellem, még pedig kivülről, amely körülmény megbénította az egészséges gazdasági vérkeringés megvalósítását gazdaköreinkben. Ennélfogva a gazdakörök nem töltötték be azt a hivatást, amely rendeltetéssel megalakultak és előállott az a helyzet, hogy a gazdakörök egysége megbomlott. A gazdák azzal indokolták kilepésüket a gazdakörökből, a nem tagok pedig attól való tavolmaradásukat, hogy a vezetőségek tehetetlensége miatt a gazdakörök életképtelenek, tehát semmi értelme nincsen, hogy továbbra is a gazdakörök tagjai maradjanak. Azok a gazdák, akik így gondolkodtak, minden kezdeményezést a vezetőkötől vártak, ahelyett, hogy jó példával igyekeztek volna előjárni. Sajnos, mi már ugy nevelkedtünk, hogy mindent a vezetőkötől várunk és saját magunktól még egy építőkövet sem teszünk a helyére. Már pedig a létért való küzdelem mindannyiunkat csatasorba állít. Hogyan képzelik a gazdakörökön kívülálló gazdáink azt, hogy az egyetemleges magyar gazdasági érdekeket a kihalt gazdakörök képviselhetik?

A gazdakörök azért alakultak, hogy ott az építő munkában mindenki tehetése és legjobb tudása szerint kivegye a maga részét. Ma már gazdáink a helyi viszonyoknak legjobban megfelelő programot kapnak, amely munkatervet velük együtt állítjuk össze. Gazdasági program alapján a munkatervet gazdaköreink vezetőségé-

nek és tagjainak pontról-pontra, lépésről-lépésre egyetértésben haladva kell megvalósítaniok. De eredményeket csakis a tervszerűsége és célszerűsége felépített munkatervet alapján állva, érhetünk el. A múltban a legnagyobb baj ott volt, hogy gazdaköreink belső életéből hiányzott az a program, amely a gazdakörök életfolyásának tartalmát adhatott volna kifelé. Mindez azonban ma már a múlté és éppen ezért félre kell tennünk minden olyan elgedetlenséget, amely a múltból táplálkozik még ma is. Az államhatalom ma megköveteli, hogy minden állampolgár belépjen abba a szervezetbe, amelyhez foglalkozásánál fogva tartozik. A kereskedő, az iparos, a tisztviselő, a munkás ma nem üzhet foglalkozást csak akkor, ha az őt megillető szervezet igazolja, hogy annak tagja. Meghallgatásra sem találnak a szervezetten kívül állók. A gazdák ugyan ma még szabadon üzik foglalkozásukat, de más oldalról megszorításokkal kell számolniok, ha nem lépnek be a gazdaszervezetbe. Minden ügyes-bajos dolgaikkal kapcsolatban csakis a szervezeten keresztül részesülhetnek támogatásban.

Mivel a magyar gazdatársadalom abban a kedvező helyzetben van, — amint azt Szász Pál dr. einökünk a kolozsvári közgyűlésen is kifejtette, hogy az EMGE-be tömörülhet, ennél fogva felhívom gazdáinkat, hogy haladéktalanul tegyenek eleget ezen kötelezettségüknek. Ellenkező esetben nem áll módunkban a magyar gazdatársadalommal szemben vállalt kötelezettségüknek eleget tenni. Hogy elismert tagjai lehessünk az EMGE-nek, nem elég csupán gazdaköri tagnak beiratkozni, hanem az EMGE részére tagdíj fejében évente külön kell hatvan lejt fizetni, amely összeg ellenében az Erdélyi Gazda szaklapot is megkapja az EMGE tagja. Ez is a magyar gazdatársadalom érdekeinek kedvez, mert a szaklap révén bőséges ellenértékhez jut.

Meggyesy István.

Május 15-én esedékes

Kérvény a kereskedelmi és ipari adóamnesztia igénybevételére.

Az 1939 évi rendkívüli jövedelemre vonatkozó kimutatás.

Vallomás a részvénytársaságok bemutatásra szóló részvényeiről.

Kérvény a jelezalagos terhek leírására a házadónál.

Vallomás a nőtlenségi adó tárgyában.

A részvénytársasági igazgatók és felügyelőbizottsági tagok adójának befizetése.

A negyedévi adó 5 százalékos kedvezményei való fizetése.

— Kivételek a kivételi tilalom alól. A Monitorul Oficial április 24-iki száma minisztertanácsai jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében a Monitorul Oficial 1940. február 23-iki számában ismertett kivételi tilalom alól számos árucikket mentesítettek. Ezek elsősorban olyan gépek, amelyeket az országban nem lehet megjavítani és javítás végett külföldre, ahonnan azután visszaszállítják őket. Ugyancsak exportálható gépek és szerszámok, ha ez a kivétel az ország gazdasági érdekeit szolgálja. Ezt a körülményt a nemzetgazdasági minisztérium ipari termelési és hadfelszerelési igazgatósága állapítja meg. A külkereskedelmi minisztérium kedvező véleményezés esetén engedélyezi a bárány-, kecske- és juhbőr kivételét is.

— Előrebbé tesszük a román-magyar áruforgalmat. Budapesten a román-magyar gazdasági tárgyalások kedvezően haladnak a mindkét félre kielégítő megegyezés felé. Mint ismeretes, a tárgyalások főcélja Magyarországgal szemben fennálló állírkövetelések végleges rendezése. A múltban ugyanis Magyarországnak Romániával szemben nagy ártartozása volt, amelyet részben sikerült egyensúlyba hozni azáltal, hogy Magyarország a nyerspetróleum egy részét szabad devizával fizette, másrészt azáltal, hogy a cseh protektorátusba irányuló magyar kivitel egy részét háromoldalu megállapodás alapján Romániának engedte át Magyarországnak. A magyarországi fabevitelben mutatkozó nehézségeket ugyancsak a cseh protektorátusba irányuló szállításokkal sikerült egyensúlyba hozni. A most folyó tárgyalásokon előreláthatólag sikerült az árucseret forgalmat Románia és Magyarország között erőteljesebbé tenni és az eddigi fizetési idők hosszadalmasságát megrövidíteni.

— A szőlőbirtokosok ellátása rézszulfáttal. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet nagymennyiségű rézszulfátot szerzett be és azt a szövetkezetek útján a szőlőgazdák rendelkezésére bocsátja. A rézszulfát a nemzetgazdasági minisztérium által megállapított áron kerül forgalomba.

— A kozmetikai vizsgák eredménye. A Monitorul Oficial május 9-iki száma közli a vizsgázott kozmetikusnők névsorát. A március 21. és április 22. között megtartott vizsgákon az egész országban 149 kozmetikusnót képesítették.

Cadum kenőcs pattanások ellen

Cadum kenőcs enyhíti és meggyógyítja a gyulladást és irritációt és nyugodt álmot biztosít mind azoknak, akik sokat szenvedtek bőrbajban. Azonnal megszünteti a viszketegséget. Sok szenvedésnek veheti elejét, ha idejében használja a csodás szert, amely rendkívül hatékony kiütések, pattanások, sebek, csalánkiütés, rüh, ótvar, fekély, horzsolás, aranyér, bőrhámlás, karcolás ellen.

A Magyar Gazdasági Egylet közleménye

Gyümölcs termelőkhez

Elérkezett a gyümölcsfák rügyfakadás utáni kártévők elleni védekezési permetezések ideje. A téli, azaz rügyfakadás előtti permetezésekkel a kártévők egyrésze bár elpusztult de tekintettel kell lenni, hogy a rovarok egyrésze nem a fán, hanem a talajban telel át és így a téli permetezések őket megkímélik. A gyümölcsstermelő gazdák közül nagyon sokan egyáltalán nem permeteznek és így az ilyen, nem gondozott kertek valószínűleg tenyésztői a rovaroknak. Megjön a tavasz, az életrekelte rovarvilág munkához lát és elárasztják, ellepik a rendszeren kezelt kerteket is.

Felhívjuk gazdatársaink b. figyelmét a szépen viruló almáinkra. Gazdag almatermés mutatkozik, mentsük meg a gyümölcsöt a férgesedéstől. Almánál, körténél, szilvaféléknél, ha szükséges a cseresznyénél is, a virágszirmok lehullása után permetezzünk a rágó kártévők ellen gyomorméreg permetező anyaggal. A permetező anyagot mindjárt úgy készítsük el, hogy a gombabetegségek ellen is hatása legyen. 1/2 kg. kék-kék feloldandó 5 liter vízben, 1/2 kg. oltott mészből 5 liter víz hozzáadásával mésztej készítenőd, jól elkeverve. Ezt az 5 liter mésztejet beöntjük a már előre kimért 90 liter vízhez, amit szintén jól összekeverünk. Az így elkészített meszes vízhez folytonos keverés mellett hozzákeverjük az 5 liter kékkőoldatot. Így kaptunk 1/2% bordói levét. Ehhez a bordói léhez hozzá kell adni 20 deka arzénos anyagot, ami Arzola, Darzin név alatt van forgalomban. A bordói léhez való keverését úgy végezzük, hogy egy kisebb edénybe kimérünk 4—5 liter bordói levét és az arzénos anyagot benne jól elkeverjük és a végén visszöntjük folytonos keverés mellett a kádba. Az így elkészült permetező anyag a fenyegető gombabetegségek ellen is, úgyszintén az összes rágó kártévők ellen is hatásos óvszer. A permetezést alaposan végre kell hajtani, hogy abból ne csak a lombzat kapjon, hanem az ágak is és a törzs is, ködszerűen szóró permetezővel. Ha az arzénos anyag nem volna beszerezhető, helyette az 1/2% bordói léhez lehet használni 100 liter bordói léhez számítva, 15 liter mészkénlé fozetet, mert a jól elkészített mészkénlének is megvan a rovarölő hatása.

Alma-, szilvamoly pillék, pókhálós hernyó lepkeje, nagy és kis faragó lepke, szőlőmoly pillének az összefogásánál nagyon jól beváltak a már bemutatott lepkefogó lámpák. Kis üzemi költségű működik és sok esetben már az első használati napon kifizeti magát. Utánkészítés végett megtekinthető az EMGE aradi irodájában, vagy a Leguma magkereskedésben. Egy darab ára 200 lei.

Nagy figyelem fordítandó a levéltetvek felépítésére is. Amint azok jelentkeznek, azonnal fel kell lépni ellene a forgalomban levő permetezőszerek hígított oldatával. Utasítás az anyag csomagolásánál mellékelve van.

Biró Pál

— A cement és petróleum illetékkülönböztetének fizetése. A petróleumtermékek, cement és ásványi termékek utáni fogyasztási illetéket április 1-én emelték. Az akkori készlet bejelentésére az érdekelték május 15-ig kaptak haladékat azzal a feltétellel, ha az illetékkülönböztet április — május hónapokra eső összegét befizették. Ismeretes, hogy a különböztet április 1-től kezdődően hat havi részletben fizetendő. Mindazok, akik nem tesznek kellő időben vallomást, holott akár eladási, akár feldolgozási célból a fenti árúkból készletet tartanak, 1000—10.000 lei bírsággal sújtandók, míg azok, akik egyáltalán nem tesznek vallomást, vagy valótlan adatokat tartalmazó vallomást tesznek, a különböztet tisztelettel egyenlő bírságot fognak fizetni.

SPORTSEMÉNYEK

CAMT-Unirea Tricolor 1:1 (1:1)

Nemzeti bajnoki mérkőzés a Banatul pályán. — Biró: Sipos

CAMT: Eichler — Gerber, Galgóczi — Iias, Szépe, János — Bindea, Tóth, Hoffmann, Reiter, Perszám.

Unirea-Tricolor: Creteanu — Petrescu, Ilescu, Florea, Angelace, Boteanu — Mihalescu, Alecu, Kovács, Bogdan, Criticioli.

A mérkőzésről annyit jegyezhetünk meg, hogy nem láttunk egyebet, mint harcot a pontokért. Megemlítendő, hogy a játék szépségének rovására volt Sipos bíró ítélkezése.

CAMT támadással indul a mérkőzés Bindea révén szögletet ér el a hazai csapat. A 7-ik percben nagy veszélyben volt az ókoriak kapuja, amikor is Reiter közeli labdáját Creteanu bravurosan menti. A 14. percben Eichlernek van alkalma Kovács nehéz labdáját védeni. Ezek után felváltva támadnak a csapatok, de a játék nívója egyre romlik. A 32. percben Mihalescu jó helyzetből fölé, majd a 34-ik

percben Kovács a jobbszélén megugrik, a labdát az üresen álló Criticoli elé adja ki, azt fejfel biztosan a hálóba továbbítja. 1:0.

Ezekután CAMT-támadások következnek, melynek eredménye a 42-ik percben mutatkozik, amikor is Bindea megszökik, Perszám elé adja a labdát, a ki azt nagy lövéssel góllá értékesíti. 1:1. A 45-ik percben Bindea lő mellé.

Szünet után említésre méltó esemény a 29-ik percig nem történt, amikor Criticofu a kifutó kapus mellett kapura lő, a kapuban Eliás próbálja menteni, de még jobban a hálóba küldi a bőrt, mely mely a vasról lepattanva Galgóczi elé kerül, aki a labdát a mezőnybe továbbítja. A bíró sípja néma maradt, a nagy reklamálsra a határbíró véleményét kéri ki, szerinte azonban ez szintén nem volt gól. Ezekután a mérkőzés végéig az eredmény nem változik.

területen belül elgáncsolják. Ugy a játékosok, mint a közönség 11-est reklamál, de a bíró sípja néma marad. A 12-ik percben Csapó a korner vonal előtt elcsúsz egy labdát, Barnát csellel kijátsza szépen a középen álló Bajusz elé találja a bőrt, aki azt a balsarokba helyezi. 1:0. Az iram a mérkőzés végéig tovább tart, de az eredmény nem változik.

Sportul Studentesc—Ripensia 2:0 (0:0).

Az első féldőben kiegyensúlyozott játék folyt. A diákcsoport veszélyesen támad, de egyelőre a temesvári csapat sem hagyja magát. A Ripenscia csatárai rengeteg lövéssel teszik próbára az ellenfél kapusát, aki nagyszerű stílusban véd. Szünet után a szerencse a fővárosi csapat mellé szegődik. Popescu szabadrugása nyomán a labda Constantinescu elé került, aki gólt szerez. A második gólt Popescu lőtte.

AMEFA—Rapid FC 3:1 (1:1).

Az aradi munkáscsoport nagy lendülettel kilözve megérdemelten győzte le a Rapid együttesét, amely a második féldőben nem szólhatott bele a játékba. A gólokat Ludwig és Batrin szereztek, míg a Rapid részéről Radu Florea volt eredményes. Barátky 11-es büntetőjét Gerold kivédte.

Juventus—UDR 5:2 (0:2).

Az első féldőben a Juventus szóhoz sem tudott jutni, mert az UDR odaszegte kapujához. Mícu fejesgóllal megszerezte a vezetést és ezt Spielmann kettőre szaporította. Szünet után a Juventus hihetlen lendülettel küzd és sikerült kiegyenlítenie. Az UDR játékosok megzavarodnak és ezt a zavart a Juventus újabb három góllal használja ki.

Venus—Carpat 4:0 (1:0).

A nagybányai csapat gyenge formában játszott és így a bajnokcsapat simán nyerte a mérkőzést. Az első féldőben még ellenállt, de szünet után fokozatosan visszaesett. A Venus csatárai bombázzák Hevesi kapuját és a támadások során Ploesteanu Bodola, (3) biztosították a Venus győzelmét.

Victoria—Gloria CFR 3:1 (2:0).

A kolozsvári Victoria nagy meglepetésre megszerezte a Gloria elleni pontjait. Erre a győzelemre senki sem számíthatott, mert a galati csapat otthonában szinte legyőzhetetlen. A kolozsvári csapat góljait Muresan és Marian (2) szereztek, míg a galati csapat részéről Ströck volt eredményes.

B. osztályos bajnokságok: Mica—CFR Piski 3:1. Ezzel a győzelemmel a brádi csapat megnyerte a B. osztályos csoportbajnokságot.

Severin—Vuituri 1:0. RMTE—Cimentul 3:0. Universitatea—Oltul 2:1. FC Nistru—NAC 2:1. Mures—FC Braila 6:1. Sodronyipar—Crisana 3:0. lemondta, mert nincsen szüksége a pontokra.

Nagyiramu kemény küzdelemben a Chinezul megérdemelten szerezte meg a fontos bajnoki pontokat

Chinezul-Iisa—Electrica 1:0 (0:0)

Chinezul: Dópl — Molnár, Kohl — Wetzler, Petrowsky, Schaff — Csapó, Kovács, Thierjung, Bajusz, Ebinger.

Electrica: Peschka — Maiar, Barna — Pósa II., Pósa I., Janovits, — Biró, Pozmor, Kovács, Gaál, Pantea.

A helyi rangadó magas színvonalon mozgó életirami küzdelemet hozott, amely a nagyszámú közönség érdeklődését a teljes mérkőzés folyamán őbren tartotta. A Chinezul győzelmét megérdemeltnek mondhatjuk, mert támadásai lendületesebbek és veszélyesebbek voltak. A győztes csapatban a közvetlen védelem kifogástalanul működött, Dópl kapus önfeláldozó védése külön dicsőretet érdemel, a fedezetsor szokott formáján alul játszott, a csatársorban Csapó és Kovács jeleskedtek, Ebinger szor-

galmával tűnt fel. Az Electrica csapatában jók voltak Peschka, Barna, a fedezetsor viszont a csatárok nem bírtak megbirkózni a kitűnő Chinezul védelemmel. A csatársorból Gaál emelkedő ki.

Chinezul támadással indul a mérkőzés és a 3-ik percben Thierjung bombája szál kapu fölé. Utána az Electrica lendül támadásba és a féldő első felében, nagyjából fölényben is marad, de eredménytelen kornereken kívül egyebet elérni nem tudnak. Viszont a Chinezul támadásai veszélyesebbek. Az utolsó negyedórán a Chinezul támad. A 45-ik percben Pantea eredménytelen szögletével ér véget a féldő.

Szünet után ismét a Chinezul lendül előbb támadásban és a 7-ik percben Kovács két védőjátékos között szépen tör a labdával kapura, de a büntető-

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnyomás tilos.

Az itélet elajét alaposan megéljenezték az emberek és boldog vigyorgással vették tudomásul, hogy a kövér embernek mennie kell. Hanem mikor a „legénység azon tagja”-ról volt szó, akkor csillapodott az öröme és sehogyan sem tudtak belenyugodni abba, hogy László legyen a bünbakk, hogy éppen neki kelljen szárazra csöppennie... mikor pedig ő volt az, aki a többiekért is kiállt és megmondotta mindnyájuk igaz véleményét.

Fellebbezni akartak a Bruxellesben székelő követséghez, de László leintette őket. Minek még költésbe és fáradságba verni magukat... meg aztán:

— Nagy a világ és rengeteg a hajó, ahol elkél két ilyen fürgé kéz, mint az enyém, — mondta neki.

Hanem azért keserves volt a bucsuzás az Angelicától.

Leszedegette a képeket a falról, egyenkint papírba csavarta őket, nehogy az üveg megsérüljön, kiürítette a szekrényt, leszedte az ajtóról azt a japán falvédőt, amelyen aprócska játék-hid alatt játékcsonak libegett, a háttérben meg a Fujiama emelgette kékes-fehér feihők fölé a fejét.

Elcsomagolta a szőlőszőlőjét, az ibriket, a melyből kakaózni szokott, a poharat, amelynek vörös tartalmából jótékonyan mámoros félórák csordultak... a kését, a villát, a pléhtányért... a csizmáját, kispárnáját... aztán riadtan nézett körül.

Az üressé vált kabin csupasz ágyán tornyosodtak a csomagjai... Olyan sivár és olyan rideg lett az a négy fallal határolt néhány négyzetméter, a mely eddig az otthont jelentette neki.

— Majd lesz másik... talán szebb is, talán rosszabb... de lesz, — sóhajtott.

Aztán kiment a fedélzetre — elbúcsúzni.

Még egyszer végigjárta a hajót, mintha minden zeg-zugától külön akart volna búcsút venni. Mindegyik talákozott a két keze munkájával. Emitt ő cserélte a köteleket, ezt itt ő fonta meg... azt a csigát ő szerelte fel, az árbóctartó kötelek közül azt

a hátsót ő feszítette ki... ni... a horgonyláncra is ő jelölte meg a nodusokat... fenn a kormányházban ő hozta rendbe a zászló-szekrényt, ő foltozgatja a szakadtakat... levakarta az iránytű-házat és gyönyörűen bekente lenolajjal... a faburkolatu szalon mennyezetét ő festette vakító fehér zománccal... olyan is az, egyetlen ecsetvonás nem látszik rajta...

Most majd jön más, lassan kicserélődik a legénység és nemsokára már senki sem fog emlékezni arra, hogy Csorba László, Budapestről, itt élt ezen a hajón másfél esztendeig, dolgozott és sok mindenfelé vitte gondolatait az Angelica fölött fűtyülő szél.

A lejáronál összegyűltek az emberek, utolsó kézfogásra. Fogadkoztak ugyan erősen, hogy másnap este a Horgony-bárban bucsulakomát tartanak, de mindegyikük tudta, hogy a nagy eszem-iszomnak szomorú vége lesz... Hosszu még a dípora, a kikötői tartózkodás.

— Hova megy László? — kérdezte tőle Pista kézfogás közben.

— Hova mennék... a Max-hotelbe, a Stationsstraat-ra, azt mondják, ott csupa ilyen szárazra csöppent, hajót leső tengerész lakik, mint amilyen én leszek most.

— Hát Isten veled... buona fortuna, — mondta Jure és öreg szeméi megnedvededtek, mikor kezét adott.

— Addio... addio... bucsuztak sorra az emberek.

— Addio... buon tempo... buon viaggio, ölelgette őket sorra László.

— Na, ezt jól megcsináltad, — mondta neki Camalich — de azért nagyon barátságosan és szívélyesen megveregette.

— Bizony jól, én is így tettem volna, — szölt Gloupachek, miközben lefelé kísért a lépcsőn.

Ott várta a taxi, a hajó emelődaruj, szépen odatette a csomagjait a kocsijá elé, a soffőr felpakolt, túlkölt kettőt, vidámat, aztán a fordulóban felbúgott a motor és elnyomta az utánaküldött utolsó Istenhőzzádot:

— Addio... addio... *

Aznap este a Max-hotel széles vaságyán, fehér párnák és kék paplan alatt viaskodott László álmainak mindig visszatérő rémeivel... Többször

felriadt, egyszer fel is kelt és megszámlálta a pénzt... Papírt, ceruzát vett elő és számított, hogy hány napra lesz elegendő az a néhány lapuló bankó, amelyet a lefizetésnél kezébe nyomtak.

Reggel hiányzott a munkára szólító harangszó, a feketekávé bögrékben csörömpölő bádogkanalak lármája és az az enyhe szitkozódás, amely a reggeli állandó kísérője volt.

Délelőtt járta az uccákat, néhányszor ott volt már a Fisch-plein közelében, de még idejében észbekapott és nagy ivben került messzebb... egyre messzebb, nehogy odamenjen. Ilyen szegényen, ilyen üres kézzel nem akart oda beállítani.

Este hangos és vegyes társaság ült a László asztala mellett, a Max-hotel éttermében.

— Nekem ma szóltak, de ki a fene megy egy olyan bárkára, ahol szesszel fizetnek, — mondta éppen egy hosszú, szőke, nagymancsu férfi.

Mellette egy rosszszerű, csunyképű, trikós alak támogatta a fejét feketekörmű vörös ökleibe.

— Ért annyit a whisky, mint az a rongy pénz, — dörmögte.

— De mindennap whisky, meg gin... meg rum, hiszen attól meggyulad az ember, — okoskodott egy olyan fűtőformájú néger.

László evett, de félfüle azért ott volt a beszélgetőknel. Hátha... hátha megtud valamit arról a titokzatos hajóról, amelyik embert keres. Neki mindegy volna, megmaradna ez a kevés pénze, dolgozhatna és... — ez se volt utolsó argumentum — elkerülne innen jó messzire...

— Jó messzire, — mormolta magában, miközben majd megakadt a torkán a ropogásra pirított pommés-frittés.

Már a sörét itta és a maradék kenyérhaját rácsálta hozzá, mikor a főpincér megállt előtte és megkérdezte tőle, hogy milyen hajóra szeretne kerülni, fedélzeti-e vagy pedig gépházi? Mert volna itt egy hajó, nem afféle álomhajó... de szükségéből az is jó lesz, nem is fizetnek olyan rosszul, az utak rövidek... a Keleti-tengerre, meg vissza... nyolc font mégis csak szép pénz... gondolja meg...

Nem igen volt idő a meggondolásra, mert a kapitány ott könyörgött a bársztal mellett, végigmustrálta az odalépő fiut, recsegett néhány szót németül... Örült, hogy László rögtön megfelelt neki.

(Folytatjuk)

mulva lesz az
ÁLLAMI SORSJÁTÉK
MÁJUS 15.-IKI
HUZÁSA
Vásároljon idejében
SORSJEGYET

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

A nemzeti bajnokság állása:

1. Venus	18	12	2	4	50:15	26
2. Rapid FC	18	9	6	3	52:24	24
3. Sp. Studentesc	18	7	9	2	38:23	23
4. UDR	19	6	9	4	32:30	21
5. CAMT	19	8	4	7	29:40	20
6. Ripensia	19	7	5	7	28:31	19
7. AMEFA	19	9	--	10	31:33	18
8. U. Tricolor	18	6	5	7	25:30	17
9. Carpat FC	19	6	4	9	26:34	16
10. Juventus	18	4	6	8	30:34	14
11. Gloria CFR	18	6	1	11	19:50	13
12. Victoria	19	4	3	12	16:32	11

A B. osztályos bajnokság állása:

1. Mica	17	13	1	3	43:16	27
2. Minerul	16	10	2	4	23:14	22
3. Electrica	16	11	--	5	27:19	22
4. Chinezul	17	10	--	7	39:32	20
5. Vulturii	17	8	2	7	24:24	18
6. Jiul	16	6	4	6	26:17	16
7. Gloria	14	6	3	5	32:25	15
8. Severin	16	5	1	10	19:34	11
9. Simeria	17	3	3	11	15:29	9
10. Spárta	10	1	2	15	10:48	4

VILÁG

A dán rendőrség megtiltotta a nyári napforduló germán ünnepségeinek megtartását, amelyet tüzek gyújtásával szokott a falusi lakosság megünnélni. A háborús légvédelmi intézkedésekre való tekintettel június 21-én sem Dániában, sem Németországban nem lobbanhat fel tehát az idén az ősi tűz.

„Tűzkeresztység” a címe annak a nagyszabású német filmnek, amelyet április 5-én mutattak be a birodalmi kormány előtt. A film a német légi flottát Lengyelországi harcainak örökíti meg. A film a háború előtti hetekre való visszapillantással kezdődik, azután gyors egymásutánban következnek az izgalmas felvételek.

Új kőolajvezeték építenek az Ural-hegységtől a Volgáig azzal a céllal, hogy az orosz kőolajat víziúton továbbítsák a Keleti-tengerig, vagy a Káspitóig.

Hústalan napokat vezetnek be rövidesen Jugoszláviában is. Szárnyasok, bányai- és kecskehús arúsítását azonban a hústalan napokon is megengedik.

A dán Nemzeti Bank elhatározta, hogy az egyes kétkoronás érepenzt is bankjegyekkel helyettesíti. Ezt az intézkedést részben a pénzforgalom növekedésével, részben pedig a fémtakarékoskodással indokolják.

Csernovicban meghalt Pogóán Jenő híres cigányprimás, aki életében Ferenc József, II. Miklós cár, majd a világháború idején IV. Károly magyar király előtt is játszott. Temetésén rengeteg cigány jelent meg.

Narvik leírását közli az egyik német lap. Narvik Észak-Európa egyik legrészesebb városa, ami nem annyira építészeti látványokra, mint inkább fekvésére vonatkozik. A két fjord vizébe égbenyúló sziklás csúcsok tekintenek le, amelyekről messziről meg lehet látni a narviki kikötő bejáratát. Nyáron hónapokon át az éjjeli nap gyönyörködötti Narvik lakóit, míg télen hónapokig tartó sötétség borul a városra, ha csak az északi fény szeszélyes tűzijátéka nem világítja meg néha Narvik eget.

A svéd arany özönlése tovább tart Amerikába. Az amerikai kereskedelmi minisztérium jelentése szerint legutóbb ismét 4 millió 513.000 dollár értékű svéd arany érkezett az Egyesült Államokba s ezzel a hajón érkező svéd arany összértéke: 160 millió dollár emelkedett Amerikában.

Rádió

Vasárnap, május 12.

Bucuresti. Radió Románia és Radió Bucuresti. 9.30: Istentisztelet közvetítése a pátriárkiáról. 12: Időjelzés, vizállásjelentés. 12.02: Mandolin zenekar. 12.35: Motoi Petrica és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Motoi zenekar folytatja hangversenyét. 14.00: Rádió ujság. 14.20: A Motoi zenekar folytatja hangversenyét. 14.35: Vidám negyedóra: Stroe és Vasilache. 14.50: Rádióhírek, különféle közlemények 15.00: Mezőgazdasági hírek és tanácsok. 15.15: A rádió falu-órása. 16.15: Katonai előképzősök órája. 17.15: A Munka és jókedv mozgalom órája. 18.15: Időjelzés időjárásjelentés. 18.17: A hét. 18.32: Hanglemezek. 19.05: Rodica Bujor énekel. 19.30: A nemzet órája. 20.00: Sporteredmények. 20.05: Előadás. 20.20: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.00: Lehár-est. 22.10: Rádió ujság, sporteredmények. 22.30: Tánclemezek.

Budapest I. 9.00: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10.00: Református istentisztelet közvetítése a Kálvin-téri templomból. 11.00: A kassai rádió műsorából. Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. 12.15: Evangélius istentisztelet a Deák-téri templomból. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 13.30: Az Operaház zenekara hangversenyez. 14.45: Hírek. 15.00: Hanglemezek. 16.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 16.45: Melles Béla zenekara hangversenyez. 17.30: Forrásaink és gondozásuk. Papp Ferenc dr. előadása. 18.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Utry Anna és Bálint Zoltán magyar nótákat énekel, kíséri Sárközi Gyula cigányzenekara. 19.15: Pünkösdi a magyar faluban. Ortutay Gyula dr. előadása. 19.45: Hangképek pünkösdi sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr. 20.15 Hírek. 20.25: Végh Sándor hegedű, zongorán kíséri Veress Sándor. 20.55: Sporteredmények. 21.00: Bátran kell szeretni. Operett egy felvonásban. Szövegét írta Babay József. Zenéjét szerzte Buday Dénes. 22.05: Isten és a világ. Összeállította Szabó Lőrinc. 22.40: Hírek, sporteredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Magyar Női Kamarazenekar. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.00: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.05: Levente rádiófélóra. 16.05: Hanglemezek. 19.45: A Biai Dalárda műsora. 20.35: A bolgár kulturális élet, vitéz Horváth Béla dr. előadása. 21.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 21.35: Sakkelőadás. 21.55: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Hétfő, május 13.

Bucuresti. Radió Románia és Radió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.50 Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Hanglemezek. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Román énekesek hanglemezekről. 14.40: Tánclemezek. 15.00: Rádió hírek, különféle közlemények. Radió Románia. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Első fellépések a rádióban. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radió Románia és Radió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: Jazz zenekar. 20.45: Rádió ujság. 21.00: Zeneszerző arcképek: Respighi Ottorino. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Hangverseny. 23.00: Filmzene. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest. I. 9.00: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10.00:

Unitárius istentisztelet a Koháry-uccai templomból. 11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó Főtemplomból. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő görögkatolikus magyar plébánia templomból. 13.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 14.45: Hírek. 15.00: Farkas Jenő cigányzenekara. 16.00: Pünkösdi gyermekdelután. 16.45: Hanglemezek. Közben. 17.10: Egészségügyi Kalendárium. 18.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Az éneklő Ifjúság tavaszi hangversenye. 19.00: A kínai hegy. Felolvasás. 19.25: Nemes Pál tánczenekara játszik. 20.10: Hírek. 20.25: Debreceni dalos diákok. Tersánszky Józsi Jenő zenésdalos együttese. 20.45: A megvásárolt férj. Hangjáték. egy felvonásban. 21.10: Sporteredmények. 21.20: K. Commensol Mária zongorázik. 22.15: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, énekel Kalmár Pál. 22.40: Hírek, sporteredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Farkas Béla cigányzenekara tovább muzsikál. 23.40: Hanglemezek. Közben 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest. II. 12.15: Filmdalok és jazz számok hanglemezeiről. 16.05: Szalonötös. 19.05: Az éneklő ifjúság tavaszi hangversenye. 19.55: Előadás. 20.40: Rác Elek cimbalmozik. 21.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 21.25: A boldogság holtosa. Emlékezés Alphonse Daudet-ra születésének 100. évfordulójára alkalmából. 21.50: Rendőrzezenekar. 22.40: Időjárásjelentés.

Kedd, május 14.

Bucuresti. Radió Románia és Radió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.00: Xilofon számok. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Bécsi zene hanglemezeiről. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Francia énekesek hanglemezeiről. 14.40: Tánclemezek. 15.00: Rádióhírek, különféle közlemények. Radió Románia. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radió Románia és Radió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.20: Hangverseny. 20.45: Rádió ujság, sport. 22.30: Hangverseny. 23.00: Könnyű zene hanglemezeiről. 23.45: Francia, angol, német és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest. I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 15.45: Műsorismertetés. 16.00: Árfolyamhírek, piaci árak. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Sallak Pál énekel. 18.45: Előadás. 19.15: Pertis Pál cigányzenekara muzsikál. Közben 19.40: A május 19-iki magyar-román labdarugómérkőzés. Kisigmándi Géza előadása. 20.15: Hírek. 20.25: Frits Miklós gitározik. 20.40: Ady Endre elbeszélései. 21.10: Az Operaház zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Szórakoztató hanglemezek. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: Ruszin hallgatónak. 19.15: Mezőgazdasági félóra. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.45: Frits Miklós gitározik. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Felolvasás. 21.25: Hanglemezek. 22.45: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. **ALLÁSKERESÉS** rovataban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. **Vastag betűvel** szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovataban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. **Vastag betűvel** legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 23-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Bejárónő félnapra azonnal felvétetik IV., Ion Bratianu ucca 29. III. 14. 955

Utazót gépszakmában, agillist, nyelv- ismeretekkel keres. Ing. Schedivetz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39. 976

Jobb mindenes, aki ért a főzéshez, felvétetik. Bizony Ferenc IV., Jancu Văcărescu 11. II. em. 979

Mindenes bejárónőt éves bizonyítványokkal azonnalra keresek I. kerület Lulev. Reg. Ferdinand 1/b. ajtó 10. 968

Házmaster, állásban, vagy nyugdíjas, azonnali belépésre kerestetik. Kert- hez értő előnyben, csak gyermektelen, vagy felnőtt fiúgyermekkel. Cím a ki- adóban. 933

Vegyészeti üzembem elhelyezkedést találhat 28-34 éves reprezentábilis. I. diplomás fiatalember, román, francia nyelvtudással, esetleg benő- stülés mellett. Részletes fényképes ajánlatok személyi, katonai adatok és eddigi működés megjelölésével „Agli- lis munkatárs” jellegével Rudolf Mos- se Arad.

Allást keres

Házvezetőnek menne intelligens le- ány, magános személyhez, lehet vidék- re is. Cím Ruzszi Mária IV., Str. Văcărescu 10. 986

Lakás

Kiadó kétszobás lakás június 1-re, Ti- misoara II., Str. Prota Traila 4 sa- rok. 978

Egyszobás csinos udvari lakás józsef- városi pályaudvar mellett június 1-re kiadó. IV., Str. I. G. Duca 19. 968

Rendes úrilakónak! Ha mai viszony- yokhoz mérten előnyösen és szépen akar lakni, nézze meg IV. Str. Vladi- mirescu 18 szám alatti 4 szobás, hal- los egész első emeletet elfoglaló, ki- mondott úrilakásomat, amely augusz- tus 1-re kiadó. 947

A Temesvári Bank épületében modern 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a Te- mesvári Bank házközvetőségénél. 830

Kelet és nyugatnak fekvő kétszobás teljes komfortos földszinti uccai lakás június vagy augusztusra kiadó. IV, Str. Duca sarok, Muresianu 10. 969

Négyosztós, modern lakások, nagy iroda helyiségek Belváros központjá- ban azonnalra kiadók. I., Str. 24 Feb- ruaria (volt Solderer) No. 6. 981

Egyszoba és mellékhelyiségek szép, csöndes uccában, parkirozott udvar- ban, piac közelében, gyermektelen há- zaspárnak kiadó. IV., Str. Vlahuta 12. Villamos végállomásnál. 951

Festőmesterek

A legmodernebb mintalapok, gumi- rollnik, spricckészülékek, spricc- pisztolyok, festék-, lakki és ecset- árúk állandóan nagy választékban

Kertész Ludovic
festéküzletben

TEMESVÁR, II., Dacilor 8. szám.
Telefon: 12-71.

Különjele

Labonc Lidia s-ia, pierdut buletinul rosu, găsitorul este rugat a-1 preda la politie. 985

Adas-velet

Erzsébetváros legszebb helyén, pár lé- pésnyre a Capitol mozitól elsőrendű házhely eladó. Kockakörút, vízveza- ték, csatornázás létezik. Timisoara, III., Str. Odobescu 60. ajtó 3. 974

Keresek egy jókarban lévő női kerék- párt. Telefon: 26-78. 973

Erzsébetváros legszebb helyén 3 szo- bás családi ház eladó. Közlebbit a ki- adóban. 900

Traktorokat, gőzgépeket, cséplőket, motorokat, hengerekéket és herefej- tőket azonnalra szállítok. Ing. Sedi- vitz, Timisoara IV., Str. Bratianu 39 szám. 961

Címtárt Rudolf Mosse legutolsó kiadá- sut megvételre keresek. Ing. Schedi- vitz, Timisoara, IV., Str. Bratianu 39. 976

Eladó V. D. Hanomag traktor kifo- gástalan állapotban, ugyanott megvé- telre kerestetik 15x20 H. P. interna- tional traktor. Juhász kereskedő, Si- nersig, jud. Timis-Torontal. 980

Eladó egy használt jókarban lévő cö- löpverőgép, kosokkal és teljes felsze- reléssel, a kosok súlya 300 kgr. és 800 kgr. Érdeklődni Kiss, Lugoj Str. Stefan cel Mare 31. 984

Légyvédelmi lámpák patent „Cobalt” kaphatók Oficiul de Vanzare, Eugen de Savoya 7. 982

Allig viselt legfinomabb szövetsből ké- szült világosszürke nyári öltöny 2200 lei, átmentí felöltő 1800 lei, selyembé- lésű szakett öltöny 1200 lei, magas férfitermetre eladó, ugyancsak 42 sz. cipő, fehérnemű és nyakkendő. Gyár- város Str. Titu Maloescu 11. Délelőtt 10-11-ig délután 4-7-ig. 963

Méztermelők figyelmébe! Mielőtt méz- készletét eladná, ajánlja fel nekem. Tiszta mézet minden mennyiségben veszek. Jó Lajos Oradea, Str. Tache Ionescu 24. D. 888

Sirkövek

modern kivitelben, minden kő- fajtából, nagyon olcsón

Granofsky János

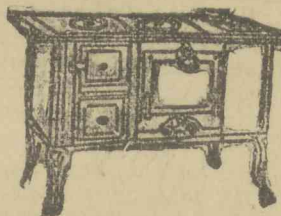
TEMESVÁR — Józsefváros,
Bratianu-ucca 10.

II. Str. Timocului
1. Fehérmánc-
zott virágos és fe-
kete tüzhelyek állandóan raktáron.
Tüzhelyátalakítások és javítások,
ugyszintén összes lakatos-munkák.
Bérmikekezelés.

Modern takaréktűzhelyek

kiváló
minőségben.
Állandó
raktár
szomszédos
és fekete
tűz-
helyekben

KÁLMÁN DEZSÓ

speciális takaréktűzhelyszem
Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Szép akar lenni?

Használjon **KULEA-féle illom-
tejszínt, kálmán-tejszínt és ká-
lmán-tejszínt, hánom színt. Kap-
ható kisképpel a**

**Városi
gyógyszertárban**

a „Fekete Sas” az Arany
Szarvas épületben I., Piata I. C.
Bratianu.

VESZEK
bélyeg-
gyűjteményt

„ARTA” anticar. Str. Alba Iulia
5 szám.

Se aduce la cunostinta Onor. Pub-
licului că pe ziua de 12 Maiu a. c.

sa deschide

PLAJA

(Strandul) Comunal

Abonamente si bilete la Casseria
Strandului.

Biletele de tranvai sunt valabile si la
intorcere, numai stampilate.

Directiune SET

Sirkövek nagy választékban
fekete gránitból

kőipari vállalat

Timisoara III., Calea Sagului 3.
Józsefvárosi kat. temetővel szem-
ben, Gátsor sarok. Telefon 32-15.

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és
gép nélkül

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér 8. szám,
a hatos villamos megállójánál

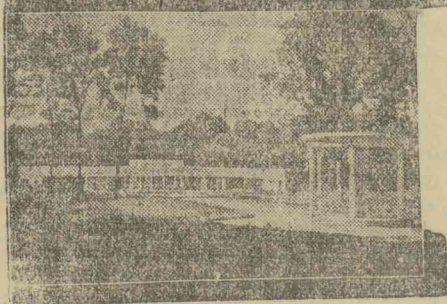
35 év óta

SIEBOLD-

BUTOR a legjobb
tőkebefektetés.

Üzem: Temesvár II., Str. Te-
legrafului 22. — Állandó kiállí-
tás: I., Piata Unirii 14 szám.

BAILE LIPOVA-BANAT

Gyógyít: érelmesze-
dést, szív, vérnyomás,
reuma, idegrendszer,
máj és vese, vérsze-
gény és női bajokat.

Szezon:
május 1-től
október 15-ig